EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA: CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES . 4 pessetes trimestre; PAISOS D'UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre | ANY V | Barcelona, dijous 16 de janer de 1908 | NÚM. 699 | REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723 | PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA: CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. 5'00 pessetes trimestre; BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes | Cts. 5

MAQUINARIA MODERNA PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

ROBUSTINA DURAN Y ESPAÑA
EFICACIA IMMEDIATA en Anemia, Neurastenia, Depressions nerviosas, Clorosi, Debilitat, Atonía gástrica, Escrofulisme.—Dipósits: Farmacies de Genové, Rambla Centre, davant del Liceu, y de Durán y España, Valencia, núm. 278; dreta Ensanxe, al peu del Passeig de Gracia.

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

LLAGUES A LES CAMES Curació radical per nous procediments—Dr. J. GRAU SULÉ.—Consulta de tres a cinc.—Gobernador, 13, principal.

QUINTOS de 1908
No fer contractes de quintes ab cap empresa, sense enterarse de les aventatjoses condicions y especials garanties que ofereix el BANCO ARAGONÉS DE SEGUROS Y CRÉDITO, única Societat anònima d'aquesta classe a Espanya ab un capital de dos milions cinc centes mil pessetes, aumentant ab primes, reservos y fondos que continuament ingressa en la Caixa General de Dipòsits de l'Estat, pera garantia de sos assegurats. El BANCO ARAGONÉS ha pagat en 1907 a sos assegurats per contractes complerts y redempcions fetes, la soma de 475,476'12 pessetes. Tarifes y detalls, demàninse a la Direcció general, Coso, 61, Saragossa, o al Sub director, pera Catalunya y Balears: G. Magraner, Fontanella, 10, Barcelona.

Els que tinguin tos
prenguin l'antiga y acreditada *Pasta pectoral del Dr. Andreu*. Demanis a les farmacies.

DE NOSTRA COLABORACIÓ

ELS REGIDORS DELEGATS

Parlemne un xic més de la qüestió del dia, de la representació de les corporacions en els Ajuntaments, que tracta d'establir el projecte de llei del senyor Maura sobre Administració local. Parlemne serenament, sense tràgiques indignacions contra'ls que no pensen com nosaltres, sense atribuirnos la representació del catalanisme, ni el monopoli de l'opinió de Catalunya. Parlemne ab lealtat y ab senzillesa.

Els partidaris de la representació corporativa, diuen en síntesi lo següent: En la societat no sols hi ha homes, hi ha també organismes morals, corporacions. Si l'Estat, municipal o nacional, ha d'esser una representació fidel de la societat que deu regir, es precís que'l constitueixin, ademés dels representants dels individus, els representants de les entitats corporatives. Y això, afegeixen, lluny de atentar al sufragi, l'universalisa més, extenentlo a persones morals que avui dia no'n disfruten; això beneficiarà als obrers especialment, ja que per medi de los seves corporacions, tindran una representació segura; això es un avens indiscutible en el camí de les llibertats polítiques.—Noteu bé que'ls que parlen ab aquests termes són conservadors.

Els demòcrates, en cambi, y les classes socials més desamparades econòmicament y moralment, senten pera aquesta reforma una instintiva repugnancia; s'aferren al sufragi universal individual directe, y no volen tenir més vots que'ls que ara tenen.

Extranya anomalia! Els conservadors, que són en més petit número quasi bé per tot arreu, volen universalisar el sufragi; y els demòcrates se neguen obstinadament a que s'universalisi, això es, a que se'ls dongui més representants que avui en els Ajuntaments! Quina mania suicida, o quin sentiment sublim de abnegació mou als uns al voler donar el poder als altres? Y quina ceguera la del poble resistintse a rèbrel de les generoses mans conservadores que li donen!

Alguna cosa més hi deu haver en el fons d'aquesta contradicció aparentment inexplicable. L'instint quasi bé mai enganya a les grans colectivitats, quan permaneix y quan se manifesta ab constancia en els seus actes. Per altra part, es un fet evident que les classes socials y els partits polítics no's sotmeten voluntariament els uns al domini dels altres; quan no governen es senzillament perquè no poden. Examinem, donos, ab una mica de detenimment la representació corporativa tal com la defensen y sostenen els que avui tracten d'implantarla.

Que en la societat humana no sols hi ha homes, sinó també corporacions, es innegable. Que d'aquest fet se'n dedueixi la necessitat y la justicia de donalshi una representació política, y sobre tot que aquesta representació en la pràctica no atenti al sufragi universal individual, això es lo que falta discutir desapassionadament y posar en clar.

Ens hem de referir solament al nostre país, perquè tractem una qüestió política d'interès actual, y no una qüestió general d'interès científic. En el nostre país hi ha corporacions, es veritat; però, quin es el caràcter, quina la naturalesa, quin el funcionament ordinari d'aquestes entitats corporatives? Deixant apart algunes excepcions remarcables, les nostres societats no tenen encara ànima colectiva, tradició peculiar, conciencia de les seves finalitats propries, aspiracions ben definides; en una paraula, no són persones morals ab plena vida. Són un conjunt de homes y res més. Ni sisquera poden constituir generalment una veritable representació de sí mateixes. Les seves Juntes, tots ho sabem, les formen quasi bé sempre'ls pocs socis que se 'n cuiden, els quals constituexen una oligarquia, un caciquisme més o menys ben intencionat, però que està molt lluny d'esser un orgue de representació social llegítima. La vida de les nostres corporacions es anèmica y ficticia; moltes d'elles naixen, y moren ràpidament; altres arrosseguen uns quants anys la seva inacció y la seva miseria vergonyosa; són comptades les que compleixen els seus fins ab normalitat fisiològica. Sols quan els partits polítics les esculleixen com a camp d'acció, tenen dies d'activitat febrosa; després tornen al seu ensopiment de sempre, mentres uns quants senyors s'atribueixen la seva representació y s'adornen vanitosament ab el seu nom.

En tots els països civilisats, els homes voten quan tenen capacitat pera exercir aquesta funció pública eminent. Mai poden esser electors les criatures y els imbècils, per exemple. Seria, donos, just y natural que votessin les corporacions, en un país en que, tot y haventnhi moltes, se troben en un estat rudimentari? ¿Com han de contribuir a la representació general del nostre poble, si elles mateixes viuen moltes vegades subjectes a la tutela d'uns quants particulars que serien en definitiva'ls detentadors dels vots corporatius?

Aquí han intervingut en la vida pública, anys enrera, algunes de les nostres societats. Però la seva intervenció, realisada en moments crítics, se devia indubtablement a que la representació política del nostre poble estava segrestada pels partits dinàstics; y les idees noves y els homes que les sostenien, buscaven en les societats econòmiques y científiques un medi de propaganda y un punt d'apoi pera l'acció popular definitiva. No era que l'esperit corporatiu impulsés les aspiracions autonomistes y regeneradores; precisament en aquells temps quasi bé no hi havia gens d'esperit corporatiu en les societats que després intervingueren per medi dels seus presidents en les qüestions que afectaven a Barcelona y a Catalunya. Era que les societats se revisolaren durant un quant temps, per l'influencia de les idees polítiques y socials (en rigor ben agenes als seus fins propris) que sorollosament les invadien desde fòra.

Ningú que tracti serenament aquest assumpte, pot dubtar del tristíssim estat de la nostra vida corporativa. Y es natural que així sia. Precisament els que ara sostenen la justicia del vot corporatiu, són els mateixos que a tothora's dolen de que la Revolució hagués destruit les corporacions de l'antic règim, y prediquen la necessitat de crearne avui de noves, esferoits davant de l'espectacle de desorganisació atomística que ofereixen les societats modernes. Si creguessin que aquestes noves corporacions ja estan creades, y que viuen ab vida intensa y positiva, no's deixarien sentir, de segur, tant sovint les seves queixes. ¡Y són ells els que volen que les corporacions actuals, rudimentaries, deficients, quasi bé non-nates, tinguin una representació en els organismes públics!

Més això ja's comprèn. Les poques corporacions relativament organisades y ab vida propria, estan constituides pels partits y les classes dominants, que disposen també de medis econòmics pera constituirne tantes com els convinga. Les associacions democràtiques y obreres, són encara escasses y migrades, mal dirigides y pobres de recursos. ¿Què ha de resultarne, donos, de l'adveniment actual de les corporacions a la vida pública, sinó el predomini de les classes conservadores sobre les classes democràtiques?

Però a darrera hora ens diuen que han trobat una fórmula pera assegurar la representació corporativa obrera, fórmula que consisteix en dividir les corporacions, pels efectes electorals, en tres grupus que representin respectivament als elements socials econòmic, intelectual y obrer. Y aquí s'ocorre a qualsevol la consideració següent: ab aquest sistema, sien els que's vulga'l número y la forsa d'aquestes corporacions, necessariament cada element social tindrà en el Consistori la mateixa representació. Y d'això pot en justicia dirsen sufragi universal corporatiu? Totes les corporacions voten, està clar; però la llei limita'l número de representants de cada classe, de manera que no n'hi haurà cap d'elles que puga, temps a venir, aumentar la seva influencia, ni cap que puga perdre (que potser d'això's tracta) la posició dominant que actualment ocupi. Avui semblaria això una garantia pels demòcrates y pels obrers; demà que tinguessin una vida corporativa intensa y progressiva, seria segurament un obstacle, com ho fou un dia l'antiga organisació gremial, pera la seva justíssima influencia en la direcció dels negocis públics.

Per lo demés, es evident que avui, *de fet*, la representació corporativa modificaria els efectes del sufragi universal individual en el sentit d'aumentar els regidors pertanyents als partits conservadors. Estan compostes d'elements conservadors la majoria de les nostres societats de caràcter econòmic, y moltes de les que's diuen intelectuals perquè els homes que hi figuren tenen títol acadèmic. Els demòcrates, que guanyen per majories formidables en quasi bé totes les poblacions importants de Catalunya, se quedarien reduits a la tercera part d'aquesta nova representació corporativa. Y per aquest motiu no la volen, y molt justament afirmen y sostenen que pertorba el sufragi universal y el desnaturalisa seriament.

Ho es, donos, sense cap genre de dubte, la representació corporativa una universalisació del sufragi; però es avui, en l'estat actual de les corporacions entre nosaltres, *l'universalisació conservadora del sufragi*. Heusaquí la veritat pura y nèta. Així s'explica tot: l'interès den Maura y dels conservadors en implantar prematuament aquesta singular innovació, que no sabem que existeixi, al menys en aquesta forma, implantada en lloc del món per una llei moderna; s'explica l'instint salvador del poble de rebutjar enèrgicament aquesta limitació de les seves forses socials que li ofereixen ab el nom afalagador de nova llibertat política.

Ja vindrà l'hora segurament de que les entitats colectives intervinguin ab el seu vot en la designació de representants en el Municipi. A l'arribar a la major edat, a la vigorosa plenitut de la seva vida, elles mateixes ho imposaran, sense necessitat de que ab mires més o menys interessades ho demani cap partit político. Quan ab els esforsos de tots (y no d'una sola branca del regionalisme), logravem que fos un fet el sufragi universal, no voliem que votessin sers imperfectes o ficticis, sinó homes de carn y òssos. Y aquesta es la veritable explicació de la nostra actitut d'allavors ab els vots dels homes, y la nostra actitut d'ara ab els vots de les corporacions.

Mentres tant, no'n parlem ab desdeny del sufragi *inorgànic* individual. L'elector alguna cosa més representa que la seva capritxosa voluntat, perquè l'esperit social dominant se reflexa casi bé sempre en el seu vot. Aquí, davant dels ulls, ne tenim una prova viva de la veritat d'això. El sufragi universal, en les darreres eleccions llegislatives, ha demostrat esser un medi molt adequat y molt propri pera expressar meravellosament la conciencia colectiva de tot un poble.

ILDEFONS SUÑOL

El procés contra "La Reixa,,

Els presos en llibertat

Ahir, a tres quarts d'una de la tarde, després de feta la fiansa que va exigirlos el Jutjat, aquest va decretar la llibertat provisional de nostres amics senyors Soronellas y Manau, president y secretari respectivament de la Comissió benèfica «La Reixa», de l'Unió Catalanista.

Y així hem vist per terra aquell castell de cartes que varen alsar les inepcies governatives y els clams patriotera de quatre inconscients de la ploma. Perquè hi ha que dirho! si els senyors Manau y Soronellas queden subjectes a les resultancies d'un procés, aquest es sols per suposada associació ilícita, ja que pretén el Jutjat que «La Reixa» té més personalitat que la d'una simple secció benèfica d'una altra associació plenament constituída; es a dir que lo que ara's discuteix en estrades es quasi-solament una qüestió civil, que dona lloc per omissió—si l'omissió existís—a responsabilitat criminal, però res més, res d'ataos a l'Estat ni menos de separatisme. Totes aquelles conspiracions ab que somniaren policies y periodistes-policies, s'han tornat bombolles de savó y no sols no podia trobarse darrera'l separatisme'l terrorisme, sinó que ni hostilitat a l'Estat manifesta apareixia detràs d'unes insignies socials de «La Reixa» que tant pecaminoses deuen esser que han estat passejades pels carrers de Barcelona, ab noble orgull, pels seus socis.

Caldria que les autoritats que venen a regir a Catalunya posessin d'una vegada seny en els seus determinis. No es qüestió, que a les alsaries a que'l problema català s'ha empujat, la mateixa imprudencia dicti les plomes assalariades del *trust* madrileny que'ls actes dels cridats al governament d'aquest poble.

Més per ara y tant així, passa. Y per lo que promet el demà no creiem que l'esguerro fet avui pugui servir de llissó y d'esmena, fent obrir els ulls als que no volen vèurehi. Les nostres esperanses solament podem posarles en Catalunya.

Apuntem, no obstant, de moment, ab satisfacció'l fet de la llibertat dels nostres amics senyors Soronellas y Manau, que han ajuntat una vegada més al mèrit del seu patriotisme l'abnegació de perseguits.

Quan aquests sortiren ahir lliures del palau de Justicia's dirigiren directament a la nostra redacció pera testimoniarnos el seu bon afecte, deixantnos tot seguit pera córrer als brassos de ses families. Acompanyaven als llibertats un nombrós grupu de socis de «La Reixa».

Els senyors Soronellas y Manau ens preguen que desde aquestes columnes expressem el seu agraiment a la prempsa, a les persones investides de càrrec públic y en general a tots els amics de Catalunya que s'han interessat per la seva llibertat. Els amics processats se regoneixen especialment obligats als diputats senyors Carner, Suñol y Rahola, el senador senyor Rusiñol y la Junta de l'Unió, que tant patriòticament van fer propria la seva causa.

Nosaltres compl'im el seu encàrrec y els repetim la nostra felicitació per la seva llibertat.

CAMPANYA SOLIDARIA

Pel sufragi universal

Ahir a la tarde, com estava anunciat, se reuniren en el domicili del senyor Vallès y Ribot els diputats de l'esquerra solidaria pera pendre acords relatius a la actual hermosíssima campanya en pro del sufragi universal.

S'acordà definitivament la celebració dels actes següents:

Dissabte, a les nou del vespre, miting a Terrassa, prenenthi part els diputats:

Don Eduard Calvet
Don Jaume Carner
Don Eusebi Corominas
Don Amadeu Hurtado
Don Laureá Miró
Don Joan Moles
Don Felip Rodés
Don Joaquim Salvatella
Don Josep Torras Sampol
Don Josep M.ª Vallés y Ribot

Diumenge, a les quatre de la tarde, miting a Lleida, prenenthi part els diputats susdits y ademés els senyors

Don Emili Junoy
Don Josep Llari

SPORTULA

L'associació

Curiós fenomen. Sempre, tots vosaltres, haveu sentit dir que la caracterisació proletaria de Barcelona, més encara, de Catalunya, era l'atomisme; haveu cregut que mentres, a tot arreu, la lluita de reivindicació obrera floria essencialment en associació, en societat, en agrupació, en aqueixa immensa flor que demà sembrarà la nova fecondació tota la terra, el Socialisme, aquí la protesta de baix havia esclatat sols en la forma, tràgicament sinistra, sanguinosament aixorca, de l'anarquisme, de l'atentat individual. Un poc massa sintèticament, se deia: es que'l català es individualista, gelós de l'absoluta independencia personal, incapàs, per ara, de societarisme, de colectivisme.—Jo imagino, sia dit de pas, que'l fet—innegable—de la pobresa d'organisació obrera catalana es una de les més fortes inferioritats nostres, un motiu de desesperansa pera la Ciutat y una causa de feblesa pera la nostra esquerra, que no troba l'apoi organisat d'una multitut.

Hi ha, però, contra l'afirmació absoluta de aqueix atomisme, un fet, un gran fet: l'organisació catalanista, l'espiet exuberant de centres y apiecs, foments y associacions, que recorden l'obra anònima y meritoria dels clubs pre-revolucionaris y que revelen, més que res, desde les columnes anunciadores dels periòdics, la vitalitat de la causa, les rels de l'arbre esponerós espargintse sobre tota la terra, com una gran estrella, o com el serpeig de mil tentacles. Y es admirable veure formarse les grans unitats de bateo en el cor colectiu, per la vida independent (vera federació) de cada un d'aquests orgues. El més gran d'aquests bateos, fou la Solidaritat, confederació general de totes aquestes petites nacions illures.

Donos bé: ¿no mostra, aqueixa gran unitat de varietats, com el veritable vot corporatiu es exactament la gran soma dels vots individuals? Les societats, ab la difusió de llur continua propaganda de miting, tertulia, conferencia, han sembrat la llevor. Però'l ciutadà, sols el ciutadà, ha votat.

Donos bé: aquest vot corporatiu que ara se'ns vol imposar, aquest vot corporatiu innecessari pera l'expressió pura de les grans voluntats, es una institució contraria a la manifestació del voler proletari de Catalunya. Perquè aquest voler, sia per condició nacional, sia per retràs en l'evolució de l'idea emancipadora, no ha sabut encara congriarse com ho ha fet el catalanisme, en el *petit Estat* de l'associació.

FOSFOR

Els obrers y el sufragi

Davant dels arguments desgraciadíssims que estan usant aquests dies els conservadors catalans en pró del sufragi corporatiu, cal establ'ir un dilema contundent y categòric: o'ls argumentadors ens prenen a tots plegats per uns ignorants infelissos, o no són ells tant savis com se conta.

So's escrivint pera uns lectors sense cap coneixement de Dret polític pot relacionarse l'elecció indirecta que en les eleccions provincials estableix el projecte den Maura ab l'elecció del Senat francès y ab la del president de la República, puix qualsevol persona una mica enterada s'adona de que res té que veure l'una cosa ab l'altra y sab que'l veritable terme de comparació, a Fransa, són les eleccions cantonals, del mateix caràcter que les provincials espanyoles, *quals eleccions cantonals s'efectuen per sufragi universal directe*. Sols parlant pera un públic sense cap coneixement de la política europea pot citarse'l cas d'Hongria com a exemple pera Catalunya, ja que'l sentit de l'exemple es diametralment oposat al que li dona'l senyor Cambó. Y sols parlant a un públic sense noció del problema social modern pot afirmarse, com afirmà'l senyor Cambó en la seva famosa conferencia, que'l sufragi corporatiu afavoreix als obrers.

Vull fer als que tals arguments donen l'honor y la justicia de creure que'ls empleen per ignocenta habilitat de sofista. El nostre *Fosfor* ja senyalava ahir l'insinceritat que representa'l voler defensar el sufragi corporatiu en nom de la llibertat. L'insinceritat encara es més grossa quan se defensa'l sufragi corporatiu en nom de l'interès dels obrers.

No caldria pas posar ma a cap argument de caràcter teòric pera provar la falsetat de l'afirmació. L'exemple viu de la realitat mondial es prou decissiu y eloqüent. Els partits obrers organisats de totes les nacions de la terra són entusiastes defensors del sufragi universal individual y directe; y això succeeix igualment allí ont el socialisme es un partit essencialment político, com a Fransa, que allí ont està constituit per una organisació sindical, com a Anglaterra y a Alemanya. No s'ha vist enlloc del món que les masses obreres hagin patrocinat el sufragi corporatiu. Si totjust són els socialistes els més ardits lluitadors en pro del sufragi universal! Ells foren els qui conseguiren darrerament la seva implantació a l'Austria. Ells són els que combaten pera fer-lo triomfar totalment a Bèlgica, a Alemanya, a Russia y a Hongria. Ara mateix el Comitè Nacional del partit socialista espanyol ha endressat un manifest als seus correligionaris convidantlos a la celebració de mitings de protesta contra l'obra maurista, indicant com a un dels motius de crítica del projecte d'introducció de la representació corporativa en els municipis. Textualment ho diu el manifest:

«*Los principales motivos en que se debe fundar la crítica del proyecto de Administración local deben ser los siguientes:*

El que la tercera parte de los concejales de los Ayuntamientos no sean elegidos por sufragio entre todos los electores, sino formada por representantes de Corporaciones, en su mayor parte burguesas...»

Y aquesta actitut dels obrers es llògica y natural. La tendencia actual de l'obrerisme es l'intervenció dels treballadors en la governació de l'Estat, ab el fi d'arribar a ferse seus els instruments de poder. La seva aspiració, en el camí legal y evolutiu, es la d'esser majoria, per creure—ab tota la raó—que l'emancipació total del proletariat, segons el célebre aforisme de Karl Marx, ha d'esser obra dels treballadors mateixos. Donos bé: el sufragi universal obre als obrers les portes del poder pera'l dia que'l sentiment dels propris interessos y de l'alt interès de l'humanitat els fassi conscients, y siguin, en conseqüencia, una majoria organisada. Aleshores tindran el poder. El sufragi corporatiu, al contrari, concedeix als obrers, desseguida, una representació parcial y limitada en els organismes de l'Estat; però a cambi d'aquesta representació, d'aquesta *minoria*, els impedeix que *mai, mai*, puguin esser *majoria* (1). D'aquesta manera se barra'l pas al futur imperi victoriós de la social-democracia y se perpetúa l'estructura present de la societat, que es precisament lo que'ls obrers volen destruir y substituir. D'aquesta manera la vida política y pública queda basada en les actuals classes socials, que'ls obrers socialistes han de fer desaparéixer, evolutivament, pacíficament, si tenen al seu servei l'arma poderosíssima del sufragi universal, y violentment, revolucionariament, si aquesta arma els es negada.

Per principis de justicia y per propria conveniencia els treballadors són els més formidables contraris de la representació corporativa, d'aquesta anacrònica representació corporativa que'ls nostres conservadors, enemics de les reivindicacions obreres, els ofereixen com a un regal generós y valiosíssim.

A. ROVIRA Y VIRGILI

(1) Solament en un cas podria admetres el sufragi corporatiu, o millor, per estaments; y es en el cas de que hi hagués proporció entre'l nombre de ciutadans de cada estament y el nombre de representants que elegissin. Però en aquestes condicions no hi ha cap reaccionari o conservador que l'accepti.

Tot passant

UNA CONFUSIÓ

Els que defensen la representació corporativa, tal com l'estableix el projecte den Maura, basen la llur defensa en una deplorable confusió. Jo no vull saber si a gratscient l'han establerta; lo que sé que aquesta confusió dificulta que tothom pugui ferse perfecte cabal de lo que's discuteix. Y es necessari reclamar, en nom d'aquella mateixa sinceritat, d'aquella mateixa llealtat, per algú tant invocada, que's plantegi claament, sense mals entesos ni jocs de paraula, l'actual problema, comensant per donar el veritable nom a les coses.

Aquí s'està dient, s'està repetint a cada punt, per escrit y de paraula, que lo que's debat, que lo establert per en Maura en el seu projecte, es el sufragi corporatiu. Y això no es cert. Lo que introdueix en Maura, ab la seva reforma, es la pluralitat del vot. Si s'aprovés lo que diu el projecte, tots els majors d'edat votarien una vegada com a ciutadans; però després, una part d'aquests ciutadans tornaria a votar tantes vegades com fossin les Associacions de distintes categories a que pertenesqués. De manera que, essent tres les categories que estableix el projecte, podria donarse'l cas de que un ciutadà votés quatre vegades, per una sola que votaria'l més gran nombre de ciutadans.

Plantejat el problema d'aquesta manera, es evidentíssim el caràcter ultra conservador, reaccionari, de la reforma. Sobre tot si se té en compte que, introduída la novetat en la llei, lo més probable es que'ls seus efectes s'anessin ampliant fins a convertirla en sistema únic d'elecció, establint d'aquesta manera l'absolut predomini de les classes conservadores, en tots els ordes de la vida colectiva.

Es per això que nosaltres, els homes que desitgem fer de Catalunya un poble en continua evolució, sempre apte y preparat pera tota evolució, hem d'oposarnos ab totes les nostres forses a que'l principi de la pluralitat del vot s'introdueixi en la llei baix la capa del sufragi corporatiu, d'una pretesa organisació del sufragi universal.

J. POUS Y PAGES

Centre Nacionalista Republicà

S'avisa a tots els nostres correligionaris que les llistes del nou Cens electoral, estan exposades al public en els baixos de casa la Ciutat y que fora convenient se prenguessin la molestia de mirar si hi estan inclosos.

Tots aquells que no s'hi trobin inscrits, poden passar de nou a dotze del matí, de quatre a set de la tarde y de nou a onze de la vetlla, per les oficines del Centre, interior del Café de Novetats, ont se pendrà la nota corresponent, pera solicitar l'inclosió en les llistes. Acabant el dia 25 el terme senyalat pera fer aquestes inclosions, fins el 22 a la vetlla hi ha temps de passar per les dites oficines, pero's prega que no s'esperi a ferho a l'ultim moment, pera que la feina no s'acumuli tota a darrera hora.

De política

Els guardes valons...

Per no tenir, ni el do de l'oportunitat tenen aqueixos periòdics madrilenys que escriuen sempre de les coses catalanes ab falsetat rebassada en lirisme d'oda piudàrica ab tornada espanyolista. Es el d'*El Imparcial* y *El País* y *El Liberal* un correu inacabable de desatins que fa pensar si serà veritable aquella teoria den Gener que feia malaltia endèmica de Madrid la esquexia, per l'excessiu abús dels cigrons en el *cocido*.

Adornats dels requisits retòrics, apresos en la lectura del diari de les Corts y de les gazetilles, *El Imparcial* y *El País* parlen de la malsana tolerancia que fa de Catalunya una incubadora de separatistes y una fàbrica clandestina de postals subversives y banderetes ab estrelles solitaries. El codí, tot el codí sobre'ls culpables—criden;—que la llei Penal sigui previsió y resclosa, que la frase despiadada den Thiers pera'ls comunalistes devingui realitat a Catalunya. Sí, sí, matem als llops, a les llobes y als llopets. Salvem a Espanya fent que les fogueres de postals, llassets y senyeres s'aixequin com una simbolisadora menassa. Y al final d'aquests articles confeccionats pels Tirteus del carrer de Alcalà, l'esperit dels que portaven al calvari an en Rizal y al camp dels fusellaments de la Cabaña als estudiants cubans, torna a cridar, avui com allavors, *¡Viva España!*

Però arriben tard. La cansó dels guardes valons, arribant sempre a misses dites, s'ha fet pera ells. Mentres corren per Barcelona els periòdics madrilenys pregonant la gran conspiració separatista y demanen les veus patriòtiques la ressurrecció de la ronda den Tarrés pera convertir les presons barcelonines en ergàstules de la Venecia dels Dux, els catalans empresonats surten, com entraren, de les cel-les carcelaries: ignocents y altius.

El *canard* està ben mort, y en ridícul aquells que pensaren tenir un argument pera la insidia y una raó pera la venjansa. Al retornar a les seves llars els senyors Manau y Soronellas, s'aferma la delació ignominiosa d'*El Progreso*, la ceguera de don Angel Ossorio, impulsiu y ab ignocencies de governador que bada, y la desorientació de la prempsa de Madrid en qüestions catalanes, desorientació demostrativa de que en allí no s'atén més que a un instint de rassa en odi y a un anhel de posar a Catalunya fòra de la llei y de la simpatia espanyola.

El senyor governador volgué jugar a cartes y ha perdut. Va sortir arrastrant el senyor Ossorio y hem tingut el sentiment de donarli *codillo*. El senyor governador no den oblidar que, en política, com en el jòc del *tresillo*, hi ha cartes reservades que si es fan jugar, fan perdre. Y aquesta vegada ha perdut el senyor governador.

La llista de sospitosos

Un diari, que eternament malhumorat es una constant negació de totes les virtuts cardinals, *El Imparcial*, s'entretè en jòcs d'erudició catalanista, citant noms, frases, periòdics, el *Pi de les tres branques*, les sardanes, els apiecs y les fogueres de Sant Joan, en el més divertit y pintoresc paragraf que de coses nostres ha redactat d'ensà que Espanya es *madre patria* y profeta en López-Guión.

«Un presidente de la Liga regionalista—dia *El Imparcial*,—el Sr. Franquesa, dijo no comprender á Cataluña más que libre é independiente; un catedrático, tan calificado en Barcelona como el señor Permanyer, compendiaba su opinión afirmando: «Nosotros vamos á lo nuestro; lo demás es accidental»; el presidente del Ateneo, Sr. Galissá, aseguraba que los suyos fundaban sus aspiraciones en considerar á Cataluña como una nacionalidad distinta del pueblo castellano; los curas Cardons y Collell excitaban á sus feligreses, en sermones que eran arengas, á acabar con los castellanos.»

El senyor Franquesa no ha estat mai pro-

sident de la Lliga Regionalista, y no ha escrit lo que *El Imparcial* li atribueix, en primer lloc per la perogrullesca raó de que no ho ha escrit, y en segon perquè'l senyor Franquesa, al publicar un discurs, del qual se'n feu un tiratge de vint mil exemplars, no anava a cometre la lleugeresa de llensar unes paraules delicitives, precursores d'un procés y una condemna. Com tampoc el senyor Gallisá digué lo que *El Imparcial* assegura en la presidencia de l'Ateneu, perquè no ha ocupat mai semblant càrrec. De mossèn Collell es la frase: *Visca Catalunya lliure, dintre'l reialme espanyol*, pronunciada davant una reina espanyola, y respecte a la del senyor Permanyer, nosaltres no tenim sap inconvenient en suscrifurela, pera que *El Imparcial* ens inscrigui en el seu novell y famós registre.

Però no'n té prou *El Imparcial* y també crida: separatista! al senyor Ribera y Rovira, fentlo redactor de *Patria Lliure*. Això de *Patria Lliure*, té un feréstec só pera *El Imparcial*, ignorant de que aquest setmanari era un setmanari integrista mansoi y discretíssim, que no feia forrolla més que ab la capsalera. Y després diu que's feia tot això, que fa tremolar d'ira les cendres del Cid y els groc bigotis de *Don Clodoaldo*:

«Exaltábase el «Pí de las tres branca», se coronaba reiteradamente la estatua de Casanova como héroe de la independencia catalana; recordábase á cada paso á Irlanda y Polonia; se inventaban fronteras, se amenazaba con picar amarras, declarábase la «Sardana» baile nacional y nacional himno el funebre «Segadors»; se escribía con doble sentido, cuando no en sentido llano en *La Veu*, EL POBLE *Cu-Cut*, *Tralla*, *Ai!* y otros; se hablaba de futuristas; Lligas, Aplechs, Ateneus, Centres, Avenç, y estableciase la costumbre de encender hogueras la víspera de San Juan, en las cumbres de los montes, semejando las señales de intelligencia del siglo XVII, cuando se alzaron en armas contra España.»

Declarar ball nacional la sardana y no les sevillanes! Exaltar el pí de les tres branques y no els pins de Cuencal Cantar «Els segadors», y no saber ni una petenera *jonda y sentia!* Foc del cel sobre tota l'extensió de Catalunya, perquè además bevem en porró, parlem en català, ens agrada més el Canigó que'l Guadarama y un setmanariet rural que *El Imparcial*.

En quan a les fogueres no tingui por el diari embolicatroques, que no eren pas de números seus. *El Imparcial*, a Catalunya, pera'l poble es un periòdic fantàstic, pera'ls periodistes una distracció que fa gracia, sobre tot quan publica la llista de sospitosos desde'ls anys den Jaume Balmes, fins *á nuestros días*. Tot, tot té culpa a Catalunya, el pí de les tres branques, les sardanes, els futuristes, les fogueres de Sant Joan y la Lliga Regionalista.

Anima madrilenya

Nosaltres, no; nosaltres ens netegem les mans seguint l'higiènica costum den Pilat. Es un periòdic madrileny l'acusador que escampa arreu l'ignominia madrilenya. Era Madrid la gran cortisana de les virtuts espirituals. Ella volia la mentida bella en lloc de la veritat lletja però fecondadora, la retòrica del moment no l'idea forta, el sumptuosisme simoniac y mercader de creencies y honorabilitats suplantant a la vella austeritat, mare de miseries. Però'l pecat de les nefandes ciutats bíbliques, el pecat dels perforbats y de les decadencies, la perversió fisiològica, no era pera ella taca y anatema aprofitable pera l'enemic.

Heusaquí arribada la total consumació de la perversitat. Tot Madrid llagat, virulent, esigut, com una plana de Petroni. Y ningú agafa'l cauteri. Floreix l'ingeni sobre l'ignominia, y un somriure picaresc es la resposta de la moral a la baixesa ciutadana.

Y bé, alegremnos de la creixensa del mal. Es el càstic de la Fatalitat venjativa. Y missió nostra, escamparlo, fer de nuncis de la decadencia irredimible de la ciutat tentacular. Llegiu, lectors. Són aquesta una paragrafo d'una lletra que un escriptor dirigeix al director d'*España Nueva*:

«El «buen tono» exige que pase uno por el lodo, encenagándose hasta el cuello, sin darse por enterado. Esto se llama *chic*.

¿Cree usted que, á no ser por la tolerancia de todos, popularía por Madrid esa caterva de señoritos degenerados que debía abochornarnos? Yo dejé de asistir á un Centro literario porque me repugnaba codearme con cierta clase de gente que en él abundaba. Después, para no saber de ella, hubiese necesitado no leer periódicos, no ir al teatro, no comprar libros de versos, porque los tales sujetos son cronistas, dramaturgos, poetas, novelistas...

Aún hay más. Escudándose en que el arte es independiente de ciertas aberraciones fisiológicas, conviven muy bien con esos infelices muchas personas que alardean de puntillosa austeridad. Y aun los obsequian con banquetes por cualquier éxito convencional de librería.

La literatura es, en esa parte, un asco. Cualquiera puede citar quince ó veinte nombres de escritores degenerados.

No hace mucho se llevó á un poeta no español ante la justicia; alguien hizo contra él acusaciones terminantes, y ni el suceso trascendió á la Prensa, ni se castigó al tal individuo, ni ocurrió nada. Ningún periódico se honraría con la colaboración de un *timador* ó de un estafador, y, sin embargo, ninguno tiene reparos en ofrecer sus columnas á un *invertido* cualquiera, aunque nadie ignore sus vicios. ¿Qué prueba esto? Prueba que se nos ha acorchado la epidermis y que todo aquello de la ruda altivez española es pura filfa.»

Ja no surt el madrileny ab la capa garbosa aixecant amors, camí de les arbredes del Retir, sempre cuidant el gai gest varonil pera que pensin les dònes que no es pas per manca ment de voluntat, si no està a Flandes. Els *hidalgos*, com aquell don Quixot, *amojamado*, no s'exibeixen escualids de materia y grans d'ànima. De Madrid va la nova acusadora, y, recullintla, escampem que'ls d'enguany no tindran pera immortalisació telos del Greco y den Velazquez, sinó una historia patològica en un altre *Satiricon*, que algun Petroni escriurà, venjatiu.

Congrés Català de la joventut republicana

Com tots els dijous se reunirà aquest vespre, en les seves oficines de la plassa del Teatre, 2, la Comissió de Propaganda y Administració del Congrés.

EL PROBLEMA DE LA POBLACIÓ

La recent publicació del tercer volum de l'«Anuario Estadístico de la ciudad de Barcelona» correspondent a l'any 1904, dona nova actualitat a l'inquietant y greu problema de la despoblació de Catalunya.

Ja fa cosa de tres anys que'l primer de dits Anuaris va posar de manifest que existia entre nosaltres aquest mal social insospitat; d'aleshores ensà les variacions de l'estatística han estat tant insignificants que encara permeten mantenir en tota sa integritat l'afirmació d'un conegut publicista de que Catalunya es la regió d'Espanya ont hi ha menys naixements a proporció del nombre dels seus habitants.

Fixantnos solament en les capitals de les quaranta nou provincies espanyoles, y prenent com a exactes els datos provisionals proporcionats per l'Institut Geogràfic y Estadístic, resulta que Barcelona tenia en l'any 1902 un coeficient de natalitat de 24'8 per cada mil habitants; xifra que en l'últim Anuari —1904—s'eleva a 26'72. En aquest mateix any, Girona figura ab un coeficient de 29'21 també per mil habitants, Tarragona ab un 28'65, y Lleida ab la xifra més baixa de totes les capitals d'Espanya, o sigui ab un coeficient de 16'16.

Para fense ben bé carrec de tota la significació de les anteriors xifres n'hi ha prou ab tenir en compte que'l promitg de naixements a Espanya es de 34 per mil y el d'Europa y la major part dels països d'Amèrica es de 35.

Resulta, doncs, que a Catalunya el problema de la despoblació, o millor dit, el problema de l'estancament de la població, té proporcions semblants a les de Fransa. Però així com en la veina República aquesta qüestió preocupa constantment an els homes de ciencia, apassiona a l'opinió pública y mereix la solicitut del Govern fins al punt de que funciona una Comissió—la nomenada Piot—pera estudiarla directament; entre nosaltres, fòra d'algunes veus isolades, més aviat filles de la sorpresa que de la reflexió, el problema, en tota sa complexa integritat, espera inútilment l'home de ciencia que organisi en doctrina o reduexi a sistema les causes que hagin pogut produirlo.

Y certament que la qüestió mereix un detingut y reposat estudi, no sols per la trascendencia immensa que representa per l'avenir de Catalunya, sinó també perquè dit estudi pot contribuir, ab la constatació dels *nostras fets*, a aclarir una de les hipòtesis més generalment admeses pera explicar l'origen d'aquest mal.

En efecte, treballs iniciats anys enrera en els països escandinaus y ampliats a Fransa, han posat en evidencia que l'estancament en el desenrotllo de la població, se deu molt més a causes superorgàniques, que als factors antropològics y fisiològics; es més, estudis interessantíssims, deguts especialment a escriptors socialistes, han descobert que'l coeficient de la feconditat guarda una relació estreta ab la distribució de la riquesa, fins a l'extrem de que gairebé pot afirmarse una inversió en els termes de la coneguda llei de Malthus. Com més malament se retribueix a l'obrer, més procrea (Lonia, Mitti). Fransa es la nació d'Europa aont mor més gent deixant herencia (Bertition).

Doncs bé: ¿aquesta disminució del coeficient de natalitat que s'observa en la nostra terra en relació ab les demés regions espanyoles, no es una constatació de l'hipòtesi a que'ns venim referint?

Poques són les nacions d'Europa ont la propietat estigui més dividida que a Catalunya; del reste d'Espanya no cal parlarne. En aquest punt el nostre dret patrimonial es inconfonible; fideicomisos, enfiteusis, rabassa morta, masoveria, tot contribueix alhora an aquest resultat. L'estalvi, per altra part, té un desenrotllo com enlloc d'Espanya.

Aquesta relació, doncs, que's descobreix entre'l coeficient de natalitatat y la distribució de la riquesa, que fa que com més estigui dividida aquesta menys la procrei, permet buscar la causa d'aquell problema en un mateix factor psicològic: l'esperit de previsió. D'aquí que sigui precisament en aquest terreny cap aont se dirigeixen les investigacions científiques, y desde ont se formulen conclusions y se proposen remeis. Vegis els treballs de la citada Comissió extra parlamentaria Piot.

Podem preguntarnos, doncs, ¿es també aquest esperit de previsió que fa que'ls catalans prefereixin no florir damunt la terra, abans que esser uns *morts de fam*? o bé, pel contrari, ¿es l'ombra d'aquella *avara pobre*tà, ab que'ns estigmatisà'l gran florentí, que se projecta sobre aquell problema?

Qualsevulga que sigui la causa, la qüestió es prou greu pera atraure l'atenció dels homes d'estudi, y sobre tot pera preocupar an els que tot just comensen a formular entre nosaltres paraules d'imperialisme.

E. JARDÍ

La prempsa y el sufragi universal

D'*España Nueva*, de Madrid.

«Restablecido de su dolencia don Nicolás Salmerón—de quien dicen los médicos que se encuentra en un estado de integridad física que le permitirá vivir muchos años,—el ilustre repúblico ha sabido adoptar una actitud gallarda, que le absuelve de toda complicidad en el pasteleo de la derecha solidaria y le reconcilia con los elementos radicales de toda España.

Salmerón ha declarado que el proyecto de Administración local debió rechazarse en bloque desde el principio, porque es un atentado á la legalidad democrática vigente en España y un agravio á las Cortes, cuyas facultades sustantivas se merman en lo que tienen de más grave y transcendental. Y así, cayendo del lado en que forman los radicales, defendiendo el sufragio universal y excitando á la lucha, une, reorganiza, orienta é inaugura con el *Año Nuevo* una *vida nueva* llena de asperanzas.

«¿Lo veis?—dice nuestro estimado colega *El País*.—Estábamos desunidos, pulverizados, enemistados, que es lo peor. ¿Y qué? Ha bastado un grito en favor del sufragio universal para que estemos juntos los demócratas, todos los demócratas, desde los nacionalistas solidarios de Suñol y Carner á los obreros socialistas de Pablo Iglesias. No hemos necesitado entrevistas, pactos previos, fórmulas de avenencia. El sufragio universal peligra—se ha gritado.—¡Alerta!—han dicho en Tarragona, en Gerona, en Figueras, los republicanos nacionalistas:—¡Alerta está!—ha dicho Salmerón.—¡Alerta estamos!—escriben en su democrático Manifiesto los socialistas.—Y el alerta repercute en todas las tiendas y es repetido por todos los luchadores.»

. . . . . .

Los mitins de Tarragona y Gerona tendrán su complemento en los que se celebren en las principales capitales de España. El ¡alerta! repercutirá por todas partes, y al conjuro de la democracia, aprestarán sus armas los luchadores.

Cuando las Cortes prosigan sus tareas, el señor Maura tendrá ocasión de ver fracasada toda su obra y de admirar el mágico poder que ha permitido á Salmerón deshacerla con unas simples declaraciones, que la Prensa se ha encargado de propagar.

. . . . . .

D'*El Radical*, de Valencia:

«Todas las fuerzas políticas de España, la prensa toda de la nación, tiene fija en Cataluña su atención en los momentos actuales. Y es que en la región hermana se está ventilando un pleito que puede tener, y tendrá, indudablemente, una influencia extraordinaria, una trascendencia en el porvenir de la política general española.

. . . . . .

Un día, cuando los gobiernos menos lo esperaban, Cataluña, la fuerte, emprende la cruzada contra el caciquismo y se decide á aplastarlo para siempre bajo su recia planta. El interés común llena los abismos que separaban á las agrupaciones políticas, y todos se unen contra el viejo régimen que tantas desgracias atrajo á la patria. Un glorioso resurgimiento de la voluntad popular anuncia el éxito de la batalla, y tras la prueba de un día famoso, el gobierno se ve completamente derrotado por aquel sufragio universal que antes no le inquietaba.

La conducta que desde entonces ha seguido el gobierno no ha podido ser más descarada. Cuando vió el resultado de las elecciones en Cataluña, se dió á meditar qué conflicto tan tremendo le sobrevendría si régimen si otras regiones imitaran el ejemplo de la región catalana. Y su preocupación constante y honda ha sido buscar la manera más hábil de acabar con el sufragio universal que, si ha sido antes arma de los gobiernos, puede ahora convertirse en arma contra el régimen.

Así las cosas, apareció ese proyecto de Administración local, en el que es el ruido mucho más que las nueces en cuanto se refiere á la autonomía de los Municipios. Pero en ese proyecto se ha encontrado la fórmula reaccionaria para restringir el sufragio, proponiendo una elección corporativa que viene á secuestrar la voluntad individual.

Este es el pleito que en Cataluña se está debatiendo.

Lo más triste en este pleito es que la derecha solidaria, los conservadores catalanes, no teniendo abnegación bastante para prescindir de su tradición reaccionaria, se han puesto en este asunto de parte del gobierno, sin tener en cuenta el argumento poderoso de que Solidaridad es hija del sufragio universal.

Es ridículo cuanto alega en favor del voto colectivo, como ridícula ha sido la defensa que ha hecho Cambó de la elección corporativa. Esta medida sólo conseguiría llevar un caciquismo desenfrenado al seno de las Corporaciones, perturbando su vida tranquila con ambiciones que no habían existido. ¡Cuántas sociedades olvidarían el fin para que fueron creadas, dedicando todas las energías á fines electorales! Sin contar que, con esto, se crearía otro caciquismo con nueva forma, quedando en pie todas las formas de caciquismo que ya existen.

Y... digámoslo claro; de lo que se trata aquí es de disminuir la influencia que los partidos liberales, y en particular el republicano, ejercen en la política española. Esto, y poner obstáculos al movimiento regional, es todo el secreto de ese ridículo maquiavelismo maurista.

Por esto la actitud de franca protesta de la izquierda solidaria, que hace del sufragio universal bandera de combate, tiene todas nuestras simpatías y las de todo el elemento liberal de España.

. . . . . .

D'*El Ideal*, de Lleida:

«Pasado el estupor que produjo á Cataluña el hecho de que en el siglo XX haya gobernantes que se atrevan á matar el sufragio universal, ese preciado derecho del ciudadano, nuestra región se apresta á la defensa, y marchando á la vanguardia de todos los liberales españoles ha roto el fuego contra un proyecto falaz, artero, en el que, con la capa de conceder algo de autonomía, se atenta contra el derecho de libertad, que es el principio fundamental del autonomismo.

Tarragona y Reus, como era de esperar, respondieron con entusiasmo á la campaña que en favor del sufragio universal han emprendido los liberales solidarios, y con idéntico ardor han respondido Gerona y Figueras, y lo hará también Lérida, puesto que nunca ninguna comarca de Cataluña se ha negado á cooperar á todo cuanto interesa al pueblo, siendo de advertir que al decir pueblo, como puede suponerse, nos referimos á la colectividad de los ciudadanos que forman una nación, no únicamente al proletario.

Porque el sufragio universal, aunque otra cosa entiendan individuos que hemos de suponer que andan equivocados, lo mismo le interesa defenderlo al pobre que al rico, ya que las oligarquías formadas al amparo de regímenes de privilegios y procedimientos restringidos únicamente favorecen á los que las componen. Dígalo sino el caciquismo que durante tantos años sufrió Cataluña y dígalo más que nada el régimen imperante, que los daños que causan alcanzan á todos, así á chicos como á grandes, lo mismo al trabajador que al potentado.

. . . . . .

La supresión del sufragio representa un paso atrás en nuestros derechos y aun en las costumbres políticas, imponiéndose la necesidad de defenderlo á todo trance. Por esto es de esperar que á la campaña iniciada en Cataluña responda toda la nación, máxime tratándose de una lucha que no admite sofismas ni términos medios; de un lado todos los demócratas, los que quieren el poder del pueblo como medio de llegar á su completa soberanía; del otro los que, amparando privilegios, dan, sabiéndolo ó sin saberlo, nueva savia a un régimen carcomido y funesto para la nación y vida á los políticos de oficio, que á su sombra comen lo que el país paga á costa de mil privaciones.»

Moviment autonomista

Ateneu Obrer del districte segon.—Se convoca als socis inscrits a les seccions dramàtica y de beneficencia, a les juntes generals que tindran lloc, respectivament, els dies 17 y 18 de l'actual, a dos quarts de dèu del vespre, en l'hostatge social pera elegir president de les comissions respectives, els quals hauran d'entrar a formar part del nou Consell directiu, previa ratificació pel consell general.

Ateneu Catalanista.—La Comissió de propaganda d'aquesta entitat, ha organisat pera aquest mes y l'entrant les següents conferencies:

Dia 18 d'aquest mes, a dos quarts de dèu del vespre, conferencia a càrrec de don Ignaci de L. Ribera y Rovira, sobre'l tema «Moment evolutiu del nacionalisme català.»

Dia primer de febrer, a la mateixa hora, conferencia per don Jaume Bofill y Matas, sobre'l tema «Política positivista.»

Dia 15 del mateix, a la ausdita hora, conferencia de don Joan Montilor y Rodó, sobre'l tema «Autonomia y intensitat social.»

—Aquesta entitat ha remès un patriòtic comunicat als diaris nacionalistes en súplica de que mai per ningú d'ells s'atenti a la germanor y concordia que deu unirlos malgrat els matissos de pensament y les diferencias de doctrina que constitueixen la naturalesa de cadascú.

No podent copiar aquest document per la seva extensió en reproduim aquest paragraf:

«Creiem molt convenients y fins necessaries pera'l progrés de les costums polítiques, les discussions ordenades, especialment quan aquestes són inspirades per un verdader desitg de millora sobre tal o qual procediment o punt de doctrina en que hi hagi diferencies d'interpretació o d'apreciació; més per això es precís procedir de bona fe, discutir ab altesa de miras y ab tolerancia completa, y aprofitar solament els periodes que sien de vera oportunitat. Més si les discussions se desvien, descendint a petiteses y rencunies personals, llavors són funestes puix encara que's cobreixin ab el manteil de la puresa de principis, devenen xorques pera tot bé en pro de la causa que pretenen defensar, y poden esser fonament de divisions an lo que tots considerem que avui deu conservarse intacte y indivisible, això es, l'unitat de la voluntat catalana, base de la seva forsa en la lluita que venim sostenint enfront del poder central.»

Associació Protectora de l'Ensenyansa Catalana.—El Consell directiu d'aquesta entitat ha quedat enguany constituit en la forma següent: president, don Eduard Calvet y Pintó; vis president, don Armengol Puig y Sais; secretari, don Manuel Ribé y Labarta; secretari segon, don Josep Torrus y Arabia; tresorer, don Joan Cardús y Arqué; comptador, don Pere Basti y Fugarolas, y arxiver, don Francisco Alfonso y Sans.

Informació de Catalunya

BERGA.—A les sis de la tarde del dimars, se trobà una dòna ofegada a les aigües del Canal, en la riera que existeix prop la fàbrica de l'electricitat d'aquesta.

Personats a dit lloc el Jutjat d'Instrucció y algunes autoritats, aquell ordenà l'extracció del cadavre, el qual fou identificat per alguns dels parents, els quals digueren que la difunta's deia Josepa, que era casada ab Josep Ribera, que deixa quatre filles y que comptava quaranta anys d'edat y que vivia a una casa dels afòres d'aquesta ciutat coneguda per la «Casa del Bosch de Berga». S'ignora si la desgracia ha estat intencionada. Després de practicades les diligencies necessaries se manà portar el cadavre al dipòsit del Cementiri vell.

VALLS.—Es inútil la lluita en aquesta ciutat pera enderrocar l'asquerós caciquisme avui revisclat y potent, al veure l'indiferencia dels directors solidaris.

Dubto que cap localitat catalana sigui més desgraciada en intelectualitats com aquesta. No's troba un ciutadà en tota la ciutat, prou inteligent y decidit pera portar la direcció d'un moviment popular pera afavorir a Catalunya.

Aquí tots són figures decoratives y novells cridaires de cafè, sabuts de tot lo que... ignoren y res més.

En totes les localitats catalanes el moviment solidari y nacionalista ha repercutit ab entusiasme.

A Valls, passat el burgit electoral, ja ningú s'ha ocupat de fer de la gran obra solidaria un element de forsa popular, ni ningú s'ha ocupat de fer fermes les aspiracions del districte y de Catalunya.

Un Centre Nacionalista en aquesta ciutat fora l'associació més nombrosa y de més valúa pera conservar enlairat l'esperit del poble.

Republicans de l'Unió, avui desorganisats, catalanistes y indiferents en les lluites polítiques, engrossarien aquest centre y donarien exemple fidel d'amor als nostres ideals als pobles del districte.

Però no tingueu cuidado que això's fassi. No temeu que surti un català valleno y treballi per la nostra causa. Dormiu tranquils, *canalers*, que ningú us farà nosa en vosires malifetes.

Tenim uns catalanistes que dormen, cuiden els seus negocis, tenen temor que l'influencia del cacic no'ls aumenti els consums: són pràctics y inútils.

Així s'han de dir les coses; no cal enganyar a ningú ni enganyarnos nosaltres.

—La companyia de sarsuela que dirigeix el senyor Alcalà, ha debutat en nostre teatre Principal.

—El passat diumenge, en el Centre de Lectura, estaven anunciades sardanes. La pluja va impedir que's complís el programa, aplassantlo pera'l propvinent diumenge.

GIRONA.—En el saló d'espectacles del Centre d'Unió Republicana hi donarà diumenge vinent, a les nou del vespre, una vetllada literaria musical en honor dels seus socis protectors y ab motiu de la fundació de la Societat, la secció còmic-líric-dramàtica «El Progreso Infantil».

El programa es extensíssim.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui. — *A les tres de la tarde*: Reunió dels obrers forners «La Espiga».— *A les quatre*: Sessió literaria a les escoles catalanes del districte III. —*A dos quarts de cinc*: Sessió de l'Ajuntament.—*A les set*: Conferencia de don Geroni Castelló a l'Escola de Mestres.—*A dos quarts de dèu del vespre*: Sessió inaugural de l'Academia d'Higiene de Catalunya.

Boletín oficial.—El d'ahir publica les següents disposicions:

Anunci del Govern civil pera proveir per concurs el càrrec de subdelegat de Farmacia del partit de Granollers. Altre invitant els que vulguin informar en l'expedient sobre servels prestats el 6 de juliol darrer per Francesc Peila Argelaguet, que a la platja de Sitges salvà la vida a dues senyoretes. Altres de menys interès procedents d'Ajuntaments y providencies judicials.

Sant d'avui: Santa Marcel y Fulgenci. — *Sant de demà:* Santa Rosalina, verge.

∴ Cafeol cura estòmac y estrenyiment.

Vida municipal

Han demanat permís:

Don Jaume Tomàs, pera instalar un electre motor al número 3 y 5 del carrer de Méndez Núñez.

Don Baltasar Salvà, pera instalar un electre motor al número 3 del carrer del Pintor Fortuny.

Donya Irene Bellil, pera instalar un electre motor al número 52 del carrer de Sant Salvador.

Don Frederic Muller, pera instalar un generador de vapor, motor y forn al número 14 del carrer de la Diputació, y

Don Modest Uson, pera instalar dos electre-motors al número 195 del carrer de Valencia.

Desde'l dia 26 de l'actual fins el mitgdia del dia 8 del pròxim febrer, se podrà demanar la rectificació de les llistes de minyons de l'actual reemplàs.

Les susdites llistes estaran exposades al públic en els llocs següents:

Districte I, carrer de Sant Raimon, número 33, pis primer (Barceloneta); districte II, passeig de la Duana (Tinencia d'Arcaldia); districte III, carrer de la Ciutat, 6, primer; districte IV, carrer d'Aragó, 311, primer; districte V, carrer de Sant Sadurní, 18, primer; districte VI, carrer de Sepúlveda, 181, primer; districte VII, carrer de la Creu Coberta, 104, primer; districte VIII, ex casa consistorial de Gracia; districte IX, ex casa consistorial de Sant Andreu; districte X, ex casa consistorial de Sant Martí.

Ahir el senyor Sanllehy donà posessió de l'Arcaldia al senyor Bastardas, puix avui, aquest matí, ab el ràpid, marxa cap a Madrid junt ab el president de la Diputació y ab el senyor Gómez del Castillo.

Se reuniren ahir les Comissions de Foment y de Governació.

La primera acordà:

Que ab la pedra sobrant del carrer de Tallers s'adoquinin les de l'Anden, Colón y Mitgdia (sols un tros d'aquesta), de Sant Martí. Que's substitueixi la font del carrer de Sant Joan de Malta per una altra de fanal, la qual se colocarà al centre de la plassa de la Constitució, de Sant Martí. Designar als senyors Oliva y Altayó pera que procedeixin a la recepció d'una partida de pedra matxacada y granítica. Que les obres d'urbanisació de la plassa de Josepets comensin per la construcció de la claveguera. Aprovar el projecte de contracta relatiu a la construcció per part de la Companyia del Nort, d'un tros de claveguera de setze metres al carrer de la Montanya. Aprovar el projecte d'urbanisació del passeig Nacional de la Barceloneta, consistent en aixamplar la zona marítima fins a la primera línia d'arbres y ab l'embelliment de lo restant fins a les fatxades. Perllongar la carretera del mont Carmel fins al límit jurisdiccional del projecte. Desestimar el projecte d'urbanisació de la plassa d'Urquinaona.

Les mocions que's presentaren són les següents:

Bastardas, que's posin auers a tots els fanals, excepte an aquells dels carrers afectats per la Reforma. Altayó, que's nivelli y s'arregli el paviment del carrer den Martí, entre el de l'Escorial y Alegre de Dalt. Moré, que s'ordeni que's tanqui un solar del carrer de Tavern. Cararach, que s'empedri la plassa de la Constitució d'Horta, y Zurdo, que en el pròxim concurs de delineints s'hi incloguí tot el personal d'aspirants que constitueix la plantilla de 1908.

La Comissió de Governació acordà:

Designar una terna dels senyors Puig, Pinilla y Valentí, pera proveir una plassa de vocal de la Junta Provincial d'Instrucció Pública. Cedir a la viuda del guarda municipal Celedoni Rubio, doble paga, com a gracia. Nomenar una assessoria composta per dos catedràtics de la Facultat de Medecina, pera que informi sobre la reclamació dels successors d'Alerany, sobre certs medicaments donats a l'época del còlera de 1854. Treure a oposicions les plasses següents de la Banda Municipal: un bugle contralt solista, un id. barítton de primera y un trompa de segona, y procurar l'instalació de filtres a les aixetes de les escoles municipals.

Respecte'l donatiu que's demanà pera la filla de l'Alfred Calderón, se presentaren dos parers: un proposant donar 2,000 pessetes y altre negant tota quantitat.

Una comissió de proprietaris estigué ahir a l'arcaldia a demanar al senyor Sanllehy que influís ab el governador civil a fi de que no's portés ab rigor lo referent a les porteries.

Procedent de Roma, y de pas cap a París, se troba a Barcelona l'arquitecte M. Jaussely.

Durant els dies que ha estat fòra ha begut de fer llit per malalt.

Sembla que, un dels dèu o dotze dies que estarà aquí, l'aprofitarà pera donar una conferencia a l'Ateneu Barceloní sobre'l projecte d'enllassos.

Ha tornat de Madrid el *detective* Mr. Arrow, el qual tingué ahir al mitgdia una conferencia ab l'arcalde.

Com que un y altre parlaven en anglès, pogueren conversar sense ningú se n'enterés.

Després d'aquesta conferencia, el senyor Sanllehy visità als presidents de la Diputació y de l'Audiencia.

Estatística demogràfica - sanitaria del mes de desembre:

I. Febra tifoidea, 53; verola, 3; sarrampió, 0; escarlatina, 0; coqueluche, 1; difteria, 25; grippe, 11; tuberculosi, 135; sífilis, 7; altres generals, 50.
II. Del sistema nirviós y dels orguens dels sentits, 202.
III. De l'aparell circulatori, 164.
IV. De l'aparell respiratori, 243.
V. De l'aparell digestiu, 103.
VI. De l'aparell gènit-urinari y de sos anexes, 36.
VII. Estat puerperal, 10.
VIII. Pell y teixit celular, 1.
IX. Aparells de la locomoció, 5.
X. Vicis de conformació, 7.
XI. Primera infantesa, 8.
XII. Vellesa, 11.
XIII. Afeccions produides per causes exteriors, 20.
XIV. Malalties mal definides, 12.
Total, 1107.

Moviment de población

DISTRICTES MUNICIPALS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	N.	TOTALS
Defuncions	85	90	65	49	103	131	158	114	64	58	190	1107
Naixements: Vius	85	96	50	82	109	145	225	159	61	95	46	1153
Naixements: Morts	1	15	9	5	8	6	20	6	7	10	5	92

Además se registraren 17 transcripcions de naixements.

De la Diputació

La Comissió provincial va despatxar en la sessió d'ahir els següents assumptes de la Secció de Governació:

Recurs de don Marian Bordas y altres contra un acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat relatiu a la neutralisació dels cementiris.

Renuncia del càrrec de regidor de l'Ajuntament de Santa Maria de Miralles, formulada per don Martí Gual Vivó.

Idem idem de l'Ajuntament de Brull, formulada per don Antoni Mas y Soler.

Instancia de don Josep Maria de Via y de Llauza, sollicitant que's requereixi d'inibició al Jutjat de Vilafranca del Penadès pera que deixi de conèixer en l'interdicte de recobrar interposat contra'l recorrent, per don Jacinto Tort y Mas.

Y de la Secció d'Hisenda:

Incidencia en l'expedient relatiu a una reclamació de don Isidre Barangó, vef de La Roca, referent al pagament de l'arbitri d'escorxador establert per l'Ajuntament de l'esmentat poble, corresponent a l'any 1906.

Expedient de perdó de contribució territorial demanat per l'Ajuntament de Sant Martí de Sesgaiolos, ab motiu de les inondacions ocorregudes el dia 12 d'octubre y següents de l'any 1907.

Idem idem sollicitat per l'Ajuntament de Prats del Rei, ab motiu de les inondacions ocorregudes en igual data que l'anterior.

Idem idem sollicitat per l'Ajuntament de Saldes, ab igual motiu y ocasió.

Vida corporativa

La Junta directiva de l'A. E. P. ha quedat constituida en la següent forma:

Don Lluís de Zulueta, president; don Josep Miró, vis president; don Joaquim Campamà, don Francisco Magrinà, don Josep Pijoan, don Lluís Duran, don Jaume Roca, don Josep Roviralta y don Emili Cantijoch.

La Societat Barcelonesa d'Amics de l'Instrucció celebrarà la sessió inaugural de curs diumenge vinent, a dos quarts de sis de la tarde, en el local del F. del T. N.

En dit acte, el secretari sortint, don Josep Soldevila Cancia, llegirà la ressenya dels treballs realisats per la Societat durant el darrer any, y el soci don Joan B. de Miquel Puig disertarà sobre'l següent tema: «L'esperanto considerat com a llengua internacional auxiliar.»

A continuació se procedirà a la distribució dels premis als autors que'ls han obtingut en el darrer Certamen, y als directors y deixebles de colegis que'ls han merescut pels seus treballs científics, literaris y manuals.

El Centre de Viatjants y Representants ha nomenat pera'l corrent exercici la següent Junta directiva:

President, don Pere Giménez; vis presidents, don Marian Zamorano y don Eugeni Just; tresorer, don Jaume Alegre; comptador, don Fulgenci Sanahuja, bibliotecari, don Faust Aymerich; secretari, don Albert Isern; vis secretari, don Vicens Puigmartí; vocals, don Erasme Camilio, don Josep Bahima, don Taribi Banquells, don Ramon Aller, don Antoni Huch, don Miquel Molinas, don Josep Maria Corbella, don Francisco Castañeda, don Enric Palmada, don Martí Font, don Josep Vallès, don Lluís Barquet, don Cristòfol R. Layron, don Joan Martorell, don Joan Mir y don Eduard Call.

L'Unió d'Ateneus Obrers de Catalunya, celebrarà assamblea general de delegats diumenge vinent, a les dèu del matí, en el Museu Pedagògic Experimental, carrer de Ferran VII.

Entre'ls assumptes que figuren a l'ordre del dia hi ha l'exposició endressada a la Diputació de Barcelona, demanant el restabliment de les subvencions als Ateneus Obrers, y la proposta de distribució de les 10.000 pessetes concedides als mateixos pel ministre d'Instrucció pública.

∴ CARTRÓ CUIRO
Roviralta y C.ª, enginyers.—AMPLE, 24.

Acció económica

A la Cambra de Comers s'hi va reunir ahir a la tarde la Secció de Navegació, pera elegir als membres de la mateixa que han de representarla, en la Junta directiva, en substitució dels senyors don Salvador Maristany y don Lluís G. Parés que han cessat per haver finit el temps reglamentari.

Resultaren elegits els senyors don Josep Torras Ferrer y don Frederic Condemines Torres.

Immediatament va designarse nou president de Secció, càrrec que desempenyava'l senyor Maristany. El nomenament va recaure en don Ricard Ramos.

La Secció acordà donar un vot de gracies als vocals cessants, especialment al que havia estat fins ara president seu.

En la mateixa sessió va aprovarse per unanimitat el dictamen emès per la Comissió encarregada de proposar l'informe que ha de donarse a la Quefatura d'Obres públiques sobre les condicions de visibilitat del nou far provisional de Montjuic.

La mesa que ha de dirigir la Secció de Comers del F. del T. N. durant el bienni de 1908 a 1909, ha quedat constituida, en virtut de la eleció verificada ahir, en la forma que segueix:

President, don Antoni Carbonell Salvadó; vis president, don Manuel Lladó; secretari don Pere Serra, y vis secretari, don Ramon Bachs.

∴ FUMEU PAPER «MONTSENY».

D'Instrucció

A la Fundació Horaciana d'Ensenyansa avui, a dos quarts de dèu del vespre, se celebrarà la sessió preparatoria de l'excursió a Aramprunyà.

Heusaquí algunes noves referents a les escoles catalanes del districte tercer:

Avui, a les quatre de la tarde, se celebrarà sessió literaria, llegintse pel professor de les escoles, don Jaume Angil, fragments del seu drama inèdit «Hierosolyma», ab comentaris pel director d'aquest centre docent. Podran assistir a l'acte tots els socis de les entitats del districte y els nois seran obsequiats ab una sessió cinematogràfica.

—La visita a l'Obra Max-Bembo, que fou sospesa'l passat diumenge, tindrà lloc el vinent. Ab motiu de la visita llegiran composicions inèdites, ademés dels associats, els senyors Ciursana, Sabatés, M. Costa, J. Pinyol y les senyoretes Mestres y Francisca y Ernestina Blanco.

L'hora de la sortida s'ha senyalat pera les tres de la tarde.

—Ha ingressat com a president honorari del Consell d'aquestes escoles, el fundador de la simpàtica institució «L'Amic del Poble Català», don Joan Pinyol Peresanton.

A l'Escola de Mestres (Nou de Sant Francesc, 23, pral.) hi donarà aquest vespre, a les set, una conferencia sobre'l tema «Viatge de Barcelona a Jaffa per mar», don Geroni Castelló.

Hi hauran nombrosos projeccions.

El rector de l'Universitat ha nomenat mestres interins de Viladessens (Girona), Morell y Pipa (Tarragona), respectivament, a don Miquel Serra, donya Rosa Magriñà y donya Maria Murtra, y per la subsecretaría mestres interins de Sarrià, Tercelló y Ibissa, a donya Maria Baldó, don Eugeni Tejero y donya Trinitat Belli.

A la Secretaría de l'Universitat s'ha rebut el títol de llicenciat en Medecina a favor de don Pere Ballvi Aguiló.

∴ La diabetes y albuminaria

En els baixos del Govern civil se fan algunes obres ab l'objecte d'habilitar dormitoris pera que en lo successiu quedin de guarda tota la nit no sols un inspector de policía, sinó un oficial de seguretat, ab el corresponent personal subaltern.

Anit marxà a Madrid el secretari de la inspecció general de policía pera posarse d'acord ab el secretari de la Comissaría d'aquella capital, pera l'organisació y unificació dels registres y arxius de les esmentades dependencies.

Comunica la guarda civil de Mataró que entre les estacions d'aquella ciutat y Llavaneras, en el kilòmetre 30, un jove d'uns 25 anys se llensà a la via en el moment en que passava un tren, que'l deixà mort. El cadavre no ha pogut esser identificat.

El governador civil anà, anit, a presidir la junta de veíns de la Barceloneta, encarregada de vetllar pera la millor vigilancia de la mateixa.

La Cambra Agrícola de Tarragona ha enviat al Govern civil una instancia demanant que's declari ilegal lo consignat en la tarifa 12, article 11, capítol 8 del pressupost municipal de Barcelona que estableix les patents pera'ls venedors de vins a la menuda.

Tribunals y Jutjats

Secció primera.—S'hi va acabar el judici oral contra dèu veíns de Bigues, per suposades injuries y menasses a l'arcalde y secretari d'aquell poble.

Informaren el fiscal senyor Arbós y el defensor senyor Bastardas, cada hu en el sentit de les seves conclusions, que ja donavem abir.

Secció segona.—Hi continuà la revisió del judici per jurats contra J. P., pel delicte de homicidi.

En la sessió del matí varen informar l'acusador privat senyor Gal y el defensor senyor Iglesias, sospenentse'l judici a mitjdia, pera continuarlo a la tarde.

Demà donarem compte del seu resultat.

Don Emilià Iglesias, defensor de J. M., director d'un setmanari lerrouxista, ha interposat recurs davant del Suprem, de la sentencia dictada per la secció primera de nostra audiencia contra'l seu representant, condemnantlo a dos anys, vuit mesos y un dia.

La Tribuna ha estat denunciada darrerament per suposades injuries y calumnia a la autoritat.

Sentim la nova relliscada del colega.

Durant sa darrera guarda'l Jutjat del districte de l'Audiencia va instruir trenta diligencies sumarials pels fets següents: lesions, cinc; estafa, cinc; furt, set; intoxicacions, dues; menasses, dues; injuries y calumnia a l'autoritat, dues; entrada y registre, dues, y les demés per captura, tentativa d'homicidi, robo, mort y incendi.

Fins aquest mitjdia estará de guarda'l Jutjat del districte de Llotja, escrivania Sarmiento.

El succeirà'l de l'Universitat.

Crides judicials.—El jutge d'instrucció de Figueres, crida a Concepció Vila Molas, Ramon Ferrer, Aparici y Vicens Fitó Santatecla; el del districte de l'Oest, d'aquesta capital, a Francisco Saurina, Andreu Martinez, Joan Vidal, Francisco Gonzalez, Andreu Buixau, Miquel Menacho, Baldomer Camps, Josep Juñiguez, Teresa Solà, Carme Costa, Rosa Ripollès, Francisco Bové, Rosa Ferré Solé y Antoni Ferrer; el de la Llotja, a don Anicet Lloberas y Sellès; el de la Concepció, a Dolors Lluch, Josep Aussió Vila, Ròmul Malet, Albert Aldriero, Josep Naves, Llorens Teixidó, Guillerm Naves, Josep Munner, Wenceslau Malet y Antoni Soriano; el de l'Audiencia, a donya Manuela Hernandez Sans y al reverend don Josep Palmerola, y el municipal de la Llotja, a Vicens Carbó, Matias Calvo y Angel Lara Valenciano.

Fets diversos

Ahir a la tarde, a les tres, un tramvia dels de circumvalació anava ab bastanta velocitat pel passeig de la Duana, en direcció al Pla del Palau, quan a l'esser davant de la estació de Fransa, un jove d'uns quinze anys, nomenat Santiago Gil Gual, intentà pujarhi per la plataforma posterior. Segurament devia relliscar, puix caigué, passantli per damunt de la cama dreta les rodes del cotxe de remolc, les quals li seccionaren completament l'extremitat susdita.

El ferit, casi ell mateix s'alzecà, causant una impressió horrible a tots els que'l vegeren y essent recullit pel guarda civil Domingo Galera, que anava al mateix tramvia, per diferents veíns y per alguns agents de policía se'l traslladà a la Casa de socors del passeig de Colon, ont li donaren tots els auxilis convenients, que, desgraciadament, foren inútils, ja que'l Gil morí a les vuit del vespre.

Tothom se feu creus de la serenitat del ferit, que no donà ni un xiscle, sinó que al contrari, conversava ab els que'l duien.

—En una barraca de consums de Sant Andreu sigué ferit d'un tret de pistola y per un subjecte desconegut, el guarda d'aquell ram Miquel Guiscapé, el qual fou auxiliat al Dispensari de la barriada.

—Anit se calà foc a una barraca dels carrers de l'Olivo y Sant Joaquim, de la barriada de la Fransa Xica, ont se fabricaven cordes, essent sofocat al cap de pocs instants, a l'acudirhi les bombes.

Publicacions

Revista de la Cámara Agrícola Ausetana.—Hem rebut el número corresponent a janer d'enguany d'aquesta publicació vigatana.

La Faradización constituye el tratamiento específico de la Corea de Sydedham.—S'ha publicat en un elegant follet de 8 planes, aquesta comunicació del doctor Xercavins al III Congrés Internacional d'Electrologia y Radiologia mèdiques celebrat a Milano en el any 1906.

Revista Barcelonesa de enfermedades de oido, garganta y nariz.—El número 10, darrerament publicat, d'aquesta revista, conté un extens sumari de molt interès pera'ls professionals.

Catàleg humoristic de l'Exposició d'auto retrats d'artistes espanyols.—A un preu modestíssim, s'ha posat a la venda aquest catàleg de l'original y simpàtica exposició organisada pel Círcol Artístic, en el Palau de Belles Arts.

Es una publicació plena de fina sátira, ilustrada ab més de 70 gravats y amenisada ab poesies y articles inèdits de l'Emili Tintorer, Soler de las Casas, *Gerónimo Paturot*, Apeles Mestres y altres.

Diccionario Salvat.—Hem rebut els quaderns 133 a 136 d'aquest diccionari enciclopèdic popular ilustrat.

Teatres y Concerts

TEATRE ROMEA.—Estrena de LA PRESENTALLA, drama en tres actes de *l'Apeles Mestres*

Es una insignificancia vulgar y anodina l'obra darrera del distingit poeta català. Si totes les seves obres, literaries y teatrals, fossin de la fusta flonja de «La Presentalla», no tindria pas l'Apeles Mestres la fama d'escriptor que conseguí ja fa anys.

Té, certament, alguna coseta bona, algun bell fragment, el drama estrenat anit al Romea, puix al cap y a l'últim, mai serà l'Apeles Mestres un senyor Godo o un senyor Baró. Però'l conjunt es d'una fluixetat extraordinaria, d'una mediocritat impropia de la ploma del seu autor.

Es una ingenua historia d'amor. Un jove mariner emmalaltex de resultes de contrariats amors. En el cel ennuvolat de la dissort, apareix una blava clariana d'esperansa, y el malalt recobra, com per miracle, la salut perduda. Més la nuvulada torna y ab ella la tristesa y la sobtada malaltia. Fins que, finalment, el cel s'asserena del tot, y la salut y la alegria són una definitiva joia del viure...

En aquests dies de positivisme no es gaire fàcil l'acceptar aquestes primitives teories de patologia y terapèutica. Y posades damunt de les taules fan l'efecte d'una cosa infantil, excessivament infantil.

Apart d'això, el diàleg de l'obra adoleix del pecat de xavacaneria, sobre tot en alguns moments dramàtics, que requerien un llenguatge més seriós y sobri.

Els actors estigueren regulars.

El públic acollí l'obra ab aplaudiments discrets.—A. R. y V.

INFORMACIONS telegràfiques y telefòniques

Madrid, *15, 10 matí.*

La "Gaceta,,

Publica:

Reial decret concedint franquicia postal a la correspondencia oficial que les seccions provincials de pòsits dirigeixin a la delegació regia dels mateixos.

Reial orde concedint dret a ocupar les vacants de vigilants que existeixen en les presons preventives als aspirants aprovats sense plassa en els exercicis pera ingressar al Cos de presons.

Altra disposant s'anuncii a concurs la provisió de la plassa de director de la presó celular de Barcelona.

Altra resolent els casos en que resulti empat en l'elecció del vocal de la Junta local de Reformes socials que hagi de presidir la Junta municipal del Cens.

Altra desestimant l'instancia presentada pels representants del Gremi d'Ultramarins y Comestibles de Madrid, que demanaven tenir oberts els seus establiments fins a la una de la tarde els diumenges compresos desde'l primer de maig al 30 de setembre, y fins a les dues de la tarde desde'l primer d'octubre al 30 d'abril.

Altra deixant sense efecte la disposició de l'arcalde de Tenerife que ordenava tancar els diumenges les expendedurías de tabac, en els casos a que's refereix una instancia de la Companyia arrendataria.

Altra disposant que s'anuncii la provisió, mitjansant examen, de les plasses vacants d'aspirants a guardes del cos de seguretat.

Altra disposant que per la Direcció general de l'Institut Geogràfic y Estatístic, se fassi l'estatística del moviment social de la població de tots els Ajuntaments d'Espanya.

Altra reial orde, reproduida, autorisant l'execució en l'actual exercici de la part del pressupost d'Obres aprovades en els anys 1905, 1906 y 1907.

Altra autorisant al director general de Obres públiques pera que disposi l'envio de fondos a les provincies ab destí a la conservació de carreteres.

Subasta pera l'adquisició de 22 toneladas de sulfat de coure.

Subasta de les obres de ciment y pedra matxacada pera'l revestiment ab formigó hidràulic de l'encaixonament de la perllongació del Canal Imperial d'Aragó.

2 tarde

Maura y l'embaixador anglès

A les vuit del matí ha sortit el rei en automòbil, ab algun convidats, a cassar a una finca de Torrelodones propietat del marquès de Bolaños.

Entre'ls convidats hi havia l'embaixador anglès.

Poc després han sortit en altre automòbil el senyor Maura y son fill don Gabriel, ab direcció a Torrelodones.

Se comenta aquesta sortida del quefe del Govern y se creu que aprofitant la coincidencia de trobarse junts, conferenciaran el senyor Maura y l'embaixador anglès.

El general dels Somatents

El senyor La Cierva, referintse a una nova circulada de que'l quefe dels Somatents, senyor Ruiz Rañoy, havia visitat al ministre de la Guerra y se proposava visitar al senyor Maura, ens ha dit que ignora si el senyor Ruiz Rañoy està a Madrid, puix la darrera vegada que'l vegé fou el dia que va estar a Palau a complimentar al rei y allavors li digué'l quefe dels Somatents que pensava marxar desseguida a Barcelona.

—El comandant dels somatents general Ruiz Rañoy, que un periòdic diu conferencià ahir ab el ministre de la Guerra y que avui parlaria ab el quefe del Govern sobre assumptes relacionats ab el cos que mana, estigué a Madrid fa dies, se presentà al ministre de la Guerra com disposa l'ordenansa, y marxà cap a Saragossa, aont se troba, pera visitar a una germana seva.

Ni el general Ruiz Rañoy ha conferenciat ab el senyor Maura, ni la seva visita al ministre de la Guerra tingué altre objecte que saludar al general Primo de Rivera, segons ens diu persona autorisada.

El moti del dia

Segons noves oficials la situació de la Coruña es la mateixa.

Els successos de Tafalla no han tingut caràcter carlista, com se'ls atribuía.

Lo que ocorregué fou que alguns veins tiraren pedres a uns corrals perquè'ls seus propietaris se neguen a deixarlos, malgrat esser béns comunals.

Intervingué la forsa pública y feu vint detencions.

Ja en diferentes ocasions s'han repetit successos per l'estil.

4'15 tarde

Universitat católica

Un periòdic diu que'ls elements católics que inspiren *El Universo*, tenen en projecte la fundació d'una Universitat católica a Madrid.

A l'efecte, compten ab un capital de cinc milions de pessetes y la quasi seguretat de que'l marquès de Casa-Riera cedirà un magnífic palau que posseeix y mai ha habitat en el carrer d'Alcalà.

En el quadro de professors figuren els senyors Menéndez Pelayo, Mella, Pidal y Sanchez Toca.

Afegeix el periòdic aludit que'ls organisadors de l'Universitat católica gestionen del Govern subvencioni dita institució ab 700,000 pessetes.

Distribució de fondos

El ministre de Foment ens ha manifestat que ahir, en el Consell, se feu distribució de fondos, que ascendeixen a 7 milions 500,000 pessetes destinades a Juntes d'Obres de Ports; distribució de fondos pera conservació de carreteres y també pera l'adquisició d'un aparell llinterna lluminosa pera les Balears.

Va dir també que demà, probablement, hi haurà Consell.

Tenor català

El tenor senyor Viñas, que's troba a Madrid de pas pera Lisboa, ont cantarà'l «Tristan e Isolda», ha estat robut pels reis y per l'infanta Isabel, els quals li han ofert premis pera la Festa de l'Arbre Fruiter, de Molà.

Ademés el rei li ha promès presidir personalment si pot anarhi o sinó representat la pròxima festa.

5'15 tarde

Els perills de Riotinto

HUELVA.—Noves particulars de Riotinto diuen que persisteix l'alarma ab motiu dels últims enfonsaments de cases.

Les cases de nou carrers estan menassades d'ensorrarse.

Se diu que la causa de l'enfonsament anterior com dels que poden sobrevenir fou l'haver substituit les columnes de mineral que existien a la contramina per repleus de pedres.

A la plassa de la Constitució s'ha fet un forat d'un metre de fons.

Hi ha la temensa de que tot el poble s'enfonsi.

Les persistents pluges han socavat la foradada que uneix la contra-mina Sur ab la de Sant Dionís.

Si la foradada s'inutilisés quedarien més de tres mil obrers sense treball.

Quatre centes famílies se n'han anat a viure als llogarets y pobles propers ab la temensa d'una catàstrofe.

Els estudiants de Valencia

VALENCIA.—El conflicte escolar se va agravant.

S'han reunit els alumnes de tots els cursos de Dret, acordant continuar en la vaga mentres el Claustre mantingui el propòsit d'imposar càstics per avensar les vacacions de Nadal.

6'15 tarde

Monument expiatori

S'està portant a terme la creació del monument a la memoria de les víctimes que ocasionà la bomba del 31 de maig de 1906.

El monument s'aixecarà davant del monestir de religiosos Bernardes y avui, dia 15, quedarà desmontada la font pública que existeix en aquell lloc.

Dirigeix les obres l'arquitecte senyor Repullés, encarregantse de l'imatge del Nen de l'Amor Hermós, que coronarà aquest monument, l'escultor senyor Marinas.

A l'un y l'altre costat del monument s'hi formaran dos petits jardins, y junt an aquell s'hi construirà una font destinada al veinat.

El ministre de Colombia

Demà presentarà les seves cartes credencials el nou ministre de Colombia a Espanya.

Miting nacionalista

BILBAO.—El 26 se celebrarà en el Frontó Euskalduna un miting seguit de manifestació pera demanar la llibertat dels nacionalistes presos a Vitoria y Bermeo.

Enginyer japonès

VALENCIA.—Ha arribat l'enginyer japonès Magigoki, dependent del ministre de Hisenda del Japó, ab objecte d'estudiar el monolit que ha inventat l'enginyer senyor Ello, director de les obres del port de Valencia y destinat a les mateixes.

Cap a Barcelona

En l'exprés d'aquesta tarde surt cap a Barcelona'l diputat per Les Borges senyor Macià.

—Aquesta tarde sortí cap a Barcelona l'agregat militar a l'embaixada d'Alemanya, capità M. Brousar, pera entregar al regiment de Numancia un valiós present que envia l'emperador d'Alemanya, coronel honorari de dit regiment.

—Ha sortit avui cap a Barcelona mister Arrow.

El *detective* ha sortit de Madrid molt contaarlat per la calma ab que les autoritats porten les negociacions entaulades ab el fi de concedirli l'autorisació que necessita pera complir el seu comès.

Punicions escolers

Els catedràtics de la Facultat de Ciencies de l'Universitat Central han celebrat una reunió pera ocuparse de lo que's deu fer ab els alumnes de la càtedra de Física que explica'l senyor Martí.

Acordaren per unanimitat que la reincidencia en la manca colectiva's castigui a tota la classe de Física general ab el perllongament del curs fins a darrers de maig y que'ls examens se celebrin ab tribunal y per sort.

Ha pensat el Consell en tancar per aquest curs dita càtedra si els alumnes persisteixen en la seva actual actitut de no entrar a classe.

Ademés se segueix procediment apart contra'ls acusats de fer coaccions.

9 nit

Els peons caminers

El Consell del Montepiu general d'Obrers ha visitat als senyors González Besada y Andrade pera donarlos les gracies per l'inclusió dels peons caminers al susdit Montepiu y per la concessió de la subvenció corresponent.

Crisi obrera

CASTELLÓ.—Nombrosos obrers han visitat al governador y a l'arcalde, demanant treball o permís pera implorar la caritat pública.

L'arcalde empleiarà a tots els que pugui en obres urgents.

El governador els ha proibit captar y ha demanat auxilis al Govern pera evitar un conflicte imminent.

La vaga de la Coruña

CORUÑA.—La Junta mixta de conciliació, després de deliberar molt temps, ha accedit a l'aument de jornal als pescadors, no conformantshi el delegat dels obrers.

—A consequencia dels successos de Tafalla hi ha 20 detinguts a disposició dels tribunals.

—S'ha repartit una fulla firmada per les societats obreres adherides al moviment, fent historia de les causes que han motivat la vaga.

Els termes de la fulla són bastant durs, fentla'l governador passar al fiscal.

Les barques del *bou* continúen amarrades y els armadors disposats a no transigir.

A l'arribar la barca «General Gordon» ple de peix y atracar al moll, la Societat de mariners feu desembarcar a tots.

El capità del vaixell exigí que desembarquessin el peix, però s'hi negaren.

Hi acudí el governador ab el coronel y un oficial de la guarda civil, desembrassant de gent els molls.

A l'arribar altres naus se registraren els mateixos incidents.

Sembla que's denunciarà lo ocorregut al comandant del port, essent probable's dicti auto de processament contra'ls tripulants del «General Gordon».

El procés de "La Reixa,,

Res de nou

Avui no'ns ha donat cap nova de Barcelona'l ministre de la Governació; s'ha limitat a dirnos, contestant a nostres preguntes, que a Barcelona les autoritats continúen fent gestions pera descobrir als autors dels atentats y que en lo de «La Reixa» no hi ha res de nou, seguint son curs el procés.

16, de 1 a 3 matinada

Manifestacions den Vega de Armijo

El senyor Moret ha conferenciat ab el marquès de la Vega de Armijo, pera que aquest li exposés la seva opinió sobre l'estat general de la política.

El marquès se mostra contrari a la política internacional y econòmica del Govern y enemic irreductible del projecte d'Administració local.

Diu el marquès de la Vega de Armijo que'l pressupost se liquidarà ab dèficit y que'l Govern, que res ha fet pera redimir el tipu del cambi, per lo menys al 7 per 100 com el deixaren els lliberals, no té autoritat moral pera afrontar els cops de una situació greu en lo internacional.

Tal volta, encara que'l Govern digui lo contrari, s'hagi adquirit el compromís de ocupar militarment els pobles marroquins que hi hagi dificultat en l'implantació de la policia internacional.

A judici del marquès, l'aprovació del projecte d'Administració local seria decretar la mort del partit lliberal.

El senyor Moret manifestà sobre aquest punt al marquès que ni en el Congrés ni fòra del Congrés, ni en la Comissió havia contret cap compromís pera l'aprovació del projecte.

El marquès de la Vega d'Armijo indicà al senyor Moret la conveniencia de que reuneixi als senadors y diputats del partit, pera tractar d'això.

El senyor Moret conferenciarà ab el senyor Montero Ríos y altre prohoms del partit.

Visites an en Moret

El senyor Moret ha estat avui molt visitat.

Entre molts altres, estigueren en sa casa'ls senyors Gasset, comte de Romanones, Suárez Inclan, Amós Salvador, Aguilera y molts diputats y senadors.

El Consell Superior d'Emigració

Demà publicarà la *Gaceta* una reial orde de Governació convocant reunió, pera'l prop-vinent dissabte, del Consell Superior d'Emigració, puix ja han nomenat els representants els Centres que havien de ferho, y són els senyors Azcárraga per Guerra, Navarrete per Marina, Sanz Escartin per la Junta d'Emigració, Renter per la Societat Geogràfica, y el marquès de la Merced per l'Institut de Reformes Socials.

La llibertat den Nakens

Sembla que'ls efectes de la llei que s'indiquen en la circular del fiscal del Suprem aconsaran an en Nakens, la llibertat del qual coincidirà ab el dia del sant del rei.

Les reformes de Marina

Demà portarà el ministre de Marina a la firma del rei el decret d'implantació de reformes de l'Armada.

Es molt extens y detalla minuciosament la nova organisació dels serveis.

També sembla que portarà al fi els nomenaments de personal de l'Estat Major Central y els demés anunciats.

Per telègraf s'ha ordenat al senyor Puente que fassi entrega de la Comandancia de Marina de Valencia y vingui a Madrid.

El vis almirall, senyor Gutierrez de Celis, quefe de la Jurisdicció de Marina de Madrid, ha demanat llicencia per malalt.

S'atribueix a disgust per no figurar en la combinació de nous destins.

Emigració ilegal

Prop de la frontera, en la provincia de Girona, han estat detinguts alguns joves menors d'edat que intentaven eludir el compliment de la llei d'Emigració.

Jurisprudencia catalana

En el Suprem s'ha vist avui una qüestió molt interessant.

Un testador català va deixar en son testament que nomenava senyora, majora y usufructuaria dels seus béns a la seva esposa, ab la condició de que no tornaria a contraure matrimoni y va negar l'usufruit a un nebot del testador al qual considerava com hereu universal.

Aquest morí y ara tres famílies se disputen l'herencia, els de la viuda fundantse en que ningú pot morir en part testat y en part intestat; els hereus llegítims del testador que diuen que'l testament se deu considerar com destituit y els descendents del nebot perquè son causant fou nomenat hereu universal.

L'Audiencia de Barcelona fallà d'acord ab aquests darrers, als que defensa en el Suprem el lletrat senyor Sandiumenge.

El viatge de M. Pichon

SAN SEBASTIAN.—A l'estació fou interrogat ahir M. Pichon, de pas cap a París.

Digué que no pensa'l govern francès en cap expedició, sinó que solament mantindrà l'autoritat de l'actual soldà.

Tranquilitat a Vigo

VIGO.—Ab la supressió d'alguns arbitris s'ha restablert la normalitat.

Sols vaguen els lleters.

El projecte d'Administració local

L'actitut dels lliberals

Se diu que'l senyor Moret convocarà una assamblea del partit lliberal pera determinar l'actitut que aquest deu seguir respecte del projecte d'Administració local.

Les presses del Govern

Un caracterisat conservador ab qui hem parlat, ens ha dit que'l Govern segueix creient que pel mes d'abril el projecte d'Administració local serà llei.

Protesta del projecte

CASTELLON.—Els lliberals recullen firmes de protesta contra'l projecte d'Administració local.

Lo que diu en Moret

El senyor Moret diu que lo ocorregut en la Solidaritat durant les vacacions parlamentaries, modifica profondament la situació en lo referent al projecte de reforma local.

Per lo que a ell se refereix, manifestà les discrepancies que senyalà en son discurs y en les quals no's mostra conforme a transigir.

Un article den Cambó

El Mundo publica un article del senyor Cambó defensant el sufragi y la forma corporativa.

Diu que no's pot renegar d'aquest principi, puix seria renegar de tota la tradició del catalanisme.

Afegeix que en la campanya que contra aquesta forma de sufragi se ve fent a Catalunya, s'hi confonen coses contradictories.

Fa historia de còm se formà la Solidaritat, declarant totes les agrupacions polítiques que no abdicaven de les seves doctrines.

Diu que'l sufragi universal a Barcelona es obra de la Lliga; que no'l perfeccionà, ni el purificà, sinó que'l creà, puix abans parlar del sufragi universal era parlar del caciquisme.

Ab tot, afegeix, a l'actual sufragi, a Espanya, li manca molt pera esser universal; hi ha major extensió en el vot corporatiu, puix en les corporacions poden figurar extrangers, dònes y menors y tota classe de ciutadans.

Ademés diu que es més perfecte, per esser orgànic y perquè'ls electors no sols voten, sinó que nomenen al candidat de entre la seva gent.

La representació corporativa concedida l'any 40 del sigle passat hauria estat una regressió; però desde'l 40 al 1908 el món caminà molt y avui, en tot el món, l'organisació corporativa es forta, formidable.

Lo únic seriós contra la representació corporatiaa diu que es el que no podrien realisarse en bones condicions; però, pregunta: —Si quan el sufragi universal comensà a fracassar s'hagués suprimit, ¿quant temps hauriem tingut a Espanya'l sufragi? ¿Qui no ha dit a Espanya que'l sufragi universal era una mentida? ¿Qui no ha protestat de que'ls espanyols siguin avui conservadors y als dos anys lliberals?

No obstant, a ningú se li va ocórrer demanar que's suprimís.

A nosaltres, als de la Lliga Regionalista, lo que se'ns ocorregué fou dignificarlo, reabilitarlo.

Acaba dient que l'Almirall y en Pi y Margall foren decidits partidaris de la representació corporativa, com també ho foren els de l'Assamblea catalanista de l'«Unió», a Manresa, el doctor Robert y demés firmants del missatge a la reina regent, senyors Domènech, Sellarès, Torres y marquès de Camps, y el mateix senyor Carner en la ponencia de l'Ajuntament de Barcelona en 1902.

El Mundo encapsala l'article del senyor Cambó ab algunes linies de presentació de les quals publiquem les que segueixen:

«Respecte d'aquest mateix assumpte de la representació corporativa hem publicat en aquestes columnes l'opinió de caracterisats solidaris de l'esquerra, els senyors Salvatella y Brossa.

Després d'aqueixes afirmacions el públic necessita conèixer la del senyor Cambó y es dever nostre'l ferho, sense amagar el gest d'antipatia que's produeix espontaniament en nosaltres.»

L'aventura del Marroc

DE MADRID

Naus de guerra al Riff

Pel ministeri de Marina s'han donat les ordes oportunes pera que'l crouer «Princesa de Asturias», que està fondejat a Cádiz, estigui disposat a sortir ab direcció a Rabat a les sis hores de rebre la orde de marxar.

El «Carlos V» ha sortit de Cádiz cap a Málaga, ab objecte de pendre en aquest port canons y municions d'artilleria que ha de conduir a Melilla, retornant immediatament a Cádiz.

La pascua masulmana

Segons noves oficials s'ha celebrat a Tánger la Pascua del moltó, sense cap incident.

El secretari de la nostra Legació ha conferenciat ab el Guebbas, el qual ha tret importancia a tot lo que fa referencia ab la proclamació de Mulei Hafid.

La mehalla del Bagdadi

En el ministeri d'Estat s'ha fet assaber aquesta tarde que avui ha entrat a Rabat la mehalla que mana Buchta-Bagdadi.

Els francesos a Fez

En els centres oficials no's tenia avui confirmació de la nova relativa a la sortida de tropes franceses d'Uxda ab direcció a Fez.

Les conferencies den Maura

S'atribueix importancia a la conversació que hauran tingut el senyor Maura y el rei sobre'l Marroc y de lo ocorregut ahir en el Consell y en la conferencia ab M. Pichon.

DE CARTAGENA

El «Carlos V» a l'Africa

CARTAGENA.—Ha sortit cap a Málaga, Melilla y Càdiz, el creuer «Carlos V».

A Málaga recullirà algunes pesses de artilleria.

Se diu que marxarà a Rabat a substituir el «Pelayo» y que aquest vindrà a Cartagena a netejar fondos y fer reparacions.

DE COLONIA

Regoneixement a Mulei Hafid

La Gaceta anuncia que Mulei Hafid ha arribat a Mequinez.

Les tribus de l'interior l'han regonegut com a soldà.

Celebrada la festa del regoneixement, Mulei Hafid anirà a Fez.

DE BERLIN

L'esquadra alemanya

De bon origen s'afirma que l'esquadra alemanya en el pròxim mes de febrer visitarà alguns ports espanyols.

La qüestió del Marroc haurà adquirit novament una fase interessant.

DE TÀNGER

L'intervenció francesa

S'acaba de rebre la nova de que han sortit 5,000 francesos d'Uxda ab direcció a Fez.

La nova ha causat gran sensació y els partidaris de Mulei Hafid estan molt excitats.

Les tropes franceses s'han apoderat del Silak.

Oració musulmana

Al celebrarse la cerimonia de la «Pascua del moltó», pera evitar conflictes, l'oració's feu demanant protecció pera'ls descendents de Mulei-Driz fundador de l'actual dinastia sense nomenar a Hafid ni a Azis.

La situació del Mogreb

L'Amrani, fidel a Abd-el-Azís tractava d'imposar sa sobirania, més descobert el pla se li ha fet jurar la proclamació de Hafid.

A Mazagan està ocorrent lo mateix que a Tánger, es dir, indiferencia.

A Fez regna tranquilitat aparent però l'actitut de les kàbiles no es tranquilitzadora.

A Rabat hi ha inquietut.

L'ocupació de l'alcassaba de Bunika ha impressionat a la gent.

DE CASA-BLANCA

Francesos y hafidistes

El general Amade ha sortit cap a l'alcassaba de Medfuna.

Desde allí se dirigirà a Seltac.

Porta una forta columna y moltes provisions.

(Hi ha un telegrama que diu que ha arribat ja a Seltac.)

Se diu que Hafid està acampat a Zinet, aont hi ha runes d'una ciutat romana, distant quatre hores de Seltac.

INFORMACIO DE L'EXTRANGER

París, 15

Fransa

Atentat?

Le Matin acull el rumor que ha corregut a Villefranche de que dos marins del corassat «Jaureguiberry» han estat sorpresos en el moment en que disposaven a dipositar una metxa encesa dessota'ls dipòsits de pòlvora.

Aquest rumor no ha estat confirmat, havent sortit l'esquadra de Villefranche cap a la mar.

No obstant, l'almirall telegrafià que havia esclatat un incendi casual a bordo del «Jaureguiberry» en el magatzem de pintures.

Viatge presidencial

Le Figaro anuncia que'l viatge de monsieur Fallières a Scandinavia tindrà lloc el pròxim estiu y durarà unes tres setmanes.

Turcs y macedonis

Turquia prepara una important demostració militar a Macedonia.

El «Ville de Paris»

Aquest matí ha sortit el globo dirigible «Ville de Paris», pera incorporarse al servei de vigilancia de la frontera alemanya.

VERDUN.—Ha arribat el globo «Ville de Paris».

La població y les autoritats li han fet una magnífica rebuda.

Un accident del motor ha retrassat la arribada.

Les víctimes del patinatge

S'ha continuat aquest matí buscant les víctimes del llac del Bosc de Bolonia.

Brigades d'escombriaires trencaven el gel a l'objecte de sondejar el fons.

Complint la llei

Aquesta tarde 50 religiosos agustines han complert l'orde del Govern d'abandonar el servei de malalts de l'Hospital nomenat «Hotel Dieu».

Un nombrós grupu de católics ha esperat la sortida, entonant cants religiosos.

A l'aparèixer aquestes montades en els cotxes, els manifestants han intentat desenganxar els cavalls, cridant: Visca les germanes! Visca la llibertat! Abaix la República!

La policia municipal ha garantit l'orde.

Les religiosos han quedat allotjades a l'Asil de Nostra Senyora del Socors.

Un important servei d'infermers civils ha quedat cuidant als malalts.

Estats Units

Detenció d'anarquistes

NOVA YORK.—Un telegrama de Riu Janer diu que la policia brasilenya informada per la policia francesa, ha detingut a diferents anarquistes francesos que s'havien trasladat a Riu Janer ab l'objecte de destruir els navilis de guerra americans.

Les víctimes d'una catástrofe

El coronel de Royeston calcula'ls morts en l'incendi del cinematograf en nombre de 180.

Ministre dimissionari

Un telegrama de Washington anuncia que'l secretari del Tresor, senyor Corteyion, ha presentat la dimissió a conseqüencia de dissentiment sorgit ab mister Roosevelt sobre la futura elecció presidencial.

Russia

En Picquart condecorat

PETERSBURG.—El Govern ha conferit al general francès Picquart, ministre de la Guerra, la gran creu de l'Aguila blanca.

Mèxic

Mines incendiades

MÈXIC.—Tots els principals edificis miners d'Elorn han estat destruits per un

incendi que menassa destruir tota la població.

Portugal

Efectes del vi

LISBOA.—Un nombrós grupu de borratxos recorregué alguns carrers trencant a pedrades els vidres dels aparadors y agredint als transeunts.

A l'apedregar a l'administrador y cobrador de contribucions, contestaren aquests a tirs.

Els agressors apelaren al mateix recurs, entaulantse una baralla que acabà fugint els administradors de contribucions.

Els borratxos seguiren fent dispars ferint a tres persones, que foren portades a la casa de socors. El metge que les curà fou apedregat també al sortir al carrer.

Després els borratxos continuaren avalotant y trencaren a cops de pedra els vidres de les finestres de l'iglesia de Sant Joan.

Projectes del dictador

En Joan Franco espera conseguir en les pròximes eleccions una gran majoria a la Cambra de diputats.

La tasca de les Corts

Corre'l rumor de que'l nou Parlament sols se reunirà pera que'l príncep hereu fassi jurament com a regent del rei durant el viatge de don Carlos al Brasil.

No funcionarà regularment fins el pròxim mes d'octubre.

Reunió republicana

S'anuncía que'ls republicans celebraran, dintre de poc temps, una reunió a Lisboa.

El duc dels Abruzzos

La reina Pia y el duc dels Abruzzos varen anar ahir a l'Opera.

A l'entrar a la sala tots els espectadors s'aixecaren.

Anglaterra

Accident desgraciat

LIVERPOOL.—Mentres se descarregava blat del vapor «Ventua», s'enfonsà'l pis aont se dipositava, arrastrant alguns descarregadors.

Han resultat quatre morts y dos ferits.

Alemanya

L'estrena de l'«Acté»

DRESDE.—A l'Opera Reial s'ha fixat el dia 29 de janer pera l'estrena de l'òpera del mestre Manén «Acté».

Serà la primera obra d'autors espanyols representada a Alemanya.

República Argentina

Els bandolers espanyols

BUENOS AIRES.—*Vivillo* y *Marcao* vivien junts del producte de les seves correries refugint el tracte de la gent de mal viure pera evitar esser descoberts.

Se'ls trobaren documents falsos.

Anà molta gent al moll per vèurels.

El Dos de Maig

L'Ajuntament ha acordat celebrar la solemnitat del centenari del Dos de Maig nomenant la comissió de festeigs.

El Comitè de protecció a Espanya ha redactat el reglament.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, tarde, a les cinc, «El banc de la paciencia»; a les sis, «La santa espina». Nit, a les nou, «L'ase del hortolà»; estrena del drama líric en un acte y tres quadros, lletra den Guimerá, música den Morera

LA REINA VELLA

dues decoracions noves den Comeleran; y «Els entremaliats».

Demá, tarde, a les cinc, «Un décim de la primera»; a les sis, «La santa espina». Nit, a les nou, Divendres blanc de la Joventut Carlista; «Un décim de la primera», segona representació de «La reina vella» y «Miralletes per cassar aloses».

Se despatxa a Comptaduría.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Avui, 32 d'abonament, 19 del primer torn, setena de dijous, novena de l'eminent Battistini; segona representació de l'ópera en cinc actes «Amleto», qual protagonista desempenya admirablement aquest eminent artista. A dos quarts de nou.

Dissabte, primera representació de «Emporium», del mestre Morera.

Se despatxa a Comptaduría.

TEATRE CATALÁ (Romea).—Avui, tarde, a dos quarts de quatre, grandiós éxit, quarta representació de la hermosa tragedia en quatre actes «La llantia del odi», magnífic decorat, y la comedia «Cel rogent». Nit, a dos quarts de nou, segona representació de la nova obra de l'Apeles Mestres «La presentalla» y la pessa «Els tres toms». La funció de la tarde, correspon a la Lliga Dramática Catalanista, y la de la nit, a la Tertulia Catalanista.

Demá, diada de Sant Antoni Abad, gran funció de broma; «Cel rogent», «Els savis de Vilatrista» y «Els tres toms».

Diumenge, tarde, «La llantia del odi» y «Els tres toms». Nit, «Duetto», «La presentalla» y «Els tres toms».

Despatx a comptaduría.

TEATRE TÍVOLI.—Dissabte, reobertura de les funcions a diari ab nous artistes; estrenantse el gran espectacle en un acte y catorze quadros «Barcelona es bona si la bossa sona», en la qual se estrenaran 14 decoracions y 200 trajos.

TEATRE ELDORADO (Teatre de Catalunya).—Gran Companyia cómica Balaguer-Larra.—Avui, la joguina «Primo Prieto» y la comedia en tres actes «Celosa». A tres quarts de nou.

Demá, dia de Moda; la comedia en tres actes «El matrimonio interino».

Dissabte vinent, estrena de la comedia de putxinetlis en dos actes, den Jacinto Benavente, «Los intereses creados», de grandiós éxit en el Teatre Lara, de Madrid; tres decoracions noves pintades exprofés pera aquesta obra.

Se despatxa a Comptaduría.

TEATRE NOU.—Compañyia cómic lírica de primer orde.—Avui, tarde, a les quatre, secció senzilla: «La guedeja rubia»; a les cinc, doble: «El túnel» y «La edad de hierro». Nit, a les nou, especial, benefici y despedida de la aplaudida y simpática tiple cómica

JULIA MENGUEZ

«Los falsos dioses», represa de la sarsuela «La cortijamonera», per Victoria Argota; Julia Menguez se acompanyará ab la guitarra y cantará cants flamencs; represa de la sarsuela «La alegre trompeteria».

Demá, represa de «La Rabalera» y debut de Roseta Torregrosa.

La setmana vinent, estrena de «El regimiento de Arlés».

TEATRE APOLO.—Companyia dramática dirigida pel primer actor don Frederic G. Parreño.—Avui, benefici den Frederic G. Parreño; a tres quarts de nou en punt, el colosal drama sensacional en set actes y vuit quadros «La taberna» (L'assommoir).

Demá, gran funció.

Dissabte «Flor de un dia y espinas de una flor» (vuit actes).

SALA MERCÉ.—Gran aconteixement.—La més sensacional película que s'ha vist en el mon hípic

La gran cursa de cavalls de 1907

dóu caigudes sensacionals, algunes d'elles mortals; éxit de la «Máquina voladora» única a Espanya, «Hipnotisme en acció», «Compra desgraciada» y altres estrenes.

Grandiós éxit del Gran Pessebre; proximament cambi complet de les Grutes ab una sorprenent novetat.

TEATRE PABELLÓ SORIANO.—Exit grandiós de M. Pinder, ab sos quatre elefants; de la troupe Braccos; ovacions contínues a tota la notable Companyia de Varietés

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

El temps se presentá ahir seré, pero no fou tant bo com el dia anterior. Brillá el sol peró fou eclipsat en algunes estones per grossos núvols; al mitgdia se presentá en la part del N. una gran nuvol·da que després s'allunyá; a darrera hora continuava seré'l cel, peró l'atmósfera estava molt impregnada de vapor aguós. La temperatura fou molt templada.

L'Observatori Meteorológic de l'Universitat anotá ahir els següents datos:

Hores de observació	Barometre nivell mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Cielos de nuvols	Cantitat de nuvols
9 m.	773'51	13'2	S.	84		0'3
3 t.	772'11	14'7	S. O.	87	C. K.	0'3

Enlas 24 hores	TEMPERATURA Máxima	TEMPERATURA Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Plaja en milímt
	Sol 26'1	Omb 6'8	189	0'98	0'00
	Omb. 15'0	Refl. 5'3			

Sortida del sol: 7'15 m.—Posta: 4'48 t.
Sortida de la lluna: 6'04 t.—Posta: 8'33 m.

Notes comparatives de la temperatura

Durant els sis ultims dies

	15 Jan. 1908	14 Jan. 1908	13 Jan. 1908	10 Jan. 1908	9 Jan. 1908	8 Jan. 1908
Máxima al sol.	26'1	22'5	20'2	23'0	22'3	23'6
Mínima a l'ombra.	6'8	8'0	8'0	6'4	6'2	5'3

Durant els mateixos dies de l'any anterior

	15 Jan. 1907	14 Jan. 1907	13 Jan. 1907	10 Jan. 1907	9 Jan. 1907	8 Jan. 1907
Máxima al sol.	25'0	20'2	23'5	18'3	18'8	24'2
Mínima a l'ombra.	6'0	5'1	3'7	4'3	4'6	5'5

DE TOT EL MON

LA CENSURA RUSSA La censura russa fa la competencia per lo meticulosa y ridícula a la de Turquia. Per ella s'ha fet esborrar del programa d'un concert el següent títol d'una composició d'Hændel: «Triomfo d'Alexandre».

La severa censura moscovita ha vist en aquell títol un atentat al respecte que's deu al tzar y als seus antecessors.

PREFERENCIES DELS SUICIDES Un savi desvagat ha fet les següents observacions curioses sobre la mort predilecta dels suicides en diferentes parts del món:

A París, les modistes y els boemis utilisen el Sena, y els matrimonis desgraciats, les estufes. A Milano, s'emmatzinen. A Viena, absorbeixen clanur. A Praha, prenen fosfor y a Nàpols, el 10 per 100 dels que's maten, se valen d'armes de foc y el reste s'estimben.

EL CENTENARI D'UN MATRIMONI La celebració del cent aniversari d'un casament no es, ben cert, cosa que's pugui veure tots els dies.

Es segur que'l cas s'ha presentat poques vegades després de la mort del vell Matusalem.

Doncs bé. A Isulbolgi, petita población d'Hongria, ha tingut lloc una tal cerimonia, si es que no mentexen els telegrames. S'ha festejat el centenari de l'enllàs matrimonial de dos vells, el marit de 120 anys d'edat y la muller de 116. La descendencia de aquest parell d'hongaresos forma un contingent de 716 individus.

UNA GRAN ESTAFA Actualment els periòdics extrangers omplen columnes y més columnes y més columnes relatant una gran estafa semblant an aquella célebre de Mme. Humbert, que s'ha batejat ab el nom d'estafa dels diamants.

Com que la cosa's pot explicar en poques paraules, tractarem de relatarla aquí, fent gracia del comentaris y dels detalls minuciosos ab que la prempsa de fòra adorna l'explicació de l'estafa.

M. Lemoine, un aventurer, pretengué haver descobert una fórmula per la qual se podien fabricar tota mena de pedres preciosas. Se feu presentar a un millonari anglès, sir Julius Wernher, director de la poderosa companyia de Beers, y en presencia d'ell fou alguns experiments y ensenyà'l resultat d'algunes manipulacions, segons les quals Lemoine, refectivament, sabia fabricar pedres de gran valor.

Entre'l financier y l'inventor fou firmat un pacte, segons el qual M. Lemoine devia dipositar en una banca de Londres sa fórmula convenientment closa y segellada davant notari y entregar a Mr. Wernher tots els diamants fabricats, y aquest devia proporcionar a l'inventor tots els capitals necessaris pera que podés continuar els seus treballs, quedant a la mort d'aquest amo absolut de l'invent, pel qual pagarà la quantitat de 125 milions de francs.

El director de la De Beers, ple de confiansa perquè havia *vist* fabricar diamants, anà donant diners al seu soci fins a la soma de 1.671,000 francs, que aquest anà gastant en una existencia pe[illegible] pesos.

Se montà un laboratori y una fàbrica y l'inv[illegible]tor llogà un gran hotel, comprà automòbils, p[illegible]gué criats, etc.

Aquest fuxe y l'inacció de Lemoine, que no [illegible] via entregat encara cap diamant, posà en guard[illegible] Wernher, qui pensà si no era víctima d'una es[illegible]. Aleshores s'encarà resoludament ab el suposat [illegible]ventor y li entaulà la compra definitiva de la f[illegible]mula si se presentava abans a fer una nova pro[illegible] Lamoine, després de tractar d'eludir de mil ma[illegible]res donar una resposta definitiva, s'avingué a [illegible] prova, però sense testimonis tècnics, com volia [illegible] financier.

Resultat: que en Lemoine ha estat eFpresonat [illegible] se nega a fer experiments si no'l treuen de la p[illegible] só, y se nega també a que sigui desclòs el plec [illegible] porta la seva fórmula, perquò no li sigui pre[illegible] seu secret. Y mentres uns creuen que's tracta [illegible] una gran estafa, altres asseguren que en Lemo[illegible] no es compositor y que efectivament es possei[illegible] de la recepta pera fer diamants. Veurem si la j[illegible]ticia ho aclarirà.

L'HISENDA RUSSA El govern rus té [illegible] cessitat de diners. [illegible]rò una necessitat urgent, apremiant, inaplassab[illegible] Al tzar li falten quartos pera pagar a tota la bur[illegible]cracia que aguanta el seu poder autocràtic. Fa[illegible] un nou emprèstit pera que'l taciturn Nicolas [illegible] pugui satisfer als encarregats de la repressió an[illegible]nanta que està executant y als tenidors dels [illegible] pons dels emprèstits anteriors.

Fa temps que l'Hisenda russa va per mals [illegible] mins. Al pressupost extraordinari de 1905 hi [illegible]gué un dèficit de 302 milions de rubles. A l'a[illegible] següent el dèficit pujava a 783 milions. Pera [illegible]brir aquest dèficit se realisà l'any 1906 un empr[illegible]tit de 843 milions.

Segons l'autorisada opinió de M. Poll en un [illegible]tudi sobre'l pressupost de 1907, aquest emprès[illegible] no liquidarà res de lo que devia liquidar. El re[illegible]diment de l'emprèstit dels 843 milions, ha estat [illegible] més que 704 milions. La diferencia represent[illegible] gastos d'emissió, corretatge y primes.

D'aquesta 704 milions, 26 y mitg foren destin[illegible] a pagar el cupó de novembre de 1906, no entra[illegible] per conseqüent, a la caixa del Tresor, més que [illegible] milions y mitg, insuficients pera pagar el dèb[illegible] que com ja hem dit, pujava a 783 milions.

Veusaquí, doncs, perquè's pensa en un altre [illegible]prèstit; però no es fàcil trobar qui deixi els din[illegible] a Russia, davant l'intranquilitat interior que's [illegible]ta al gran Imperi y tant recent el darrer empr[illegible]

TRENCATS (herniados) LLEGIU: Si voleu trobar alivi instantani y curació radical de vostres mals, useu els moderns braguers de l'especialista Torrent. No molesten ni fan bulte, quedant emmotllats com un guant; homes, dones y nens deuen usarlos. Contenció absoluta, curació prompta y comoditat immensa, s'obtenen ab tant meravellosos braguers. No compreu sense veure abans aquesta casa. Unió, 13, botiga. Casa Torrent.

"TOT"
UNIC ESPECÍFIC VERITAT
pera la curació de les malalties y desarreglos de l'estómac y del aparell digestiu, preparat per la
"TOT" Company
DIMANIS EN FARMACIES Y DROGUERIES
A l'engròs: HILARIÓ GRUÉ
Ronda de Sant Pere, 4 — BARCELONA

Mobles de A. Dirat
Exposició permanent de dormitoris, menjadors despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 12 portes: Mendizábal, 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

ATELIERS FRANÇAIS
—Fàbrica de pelleteria—
Jaquetes, corbates, boás a preus molt reduits
Reparacions y transformacions.
CASANOVA, 21, (XAMPRÁ SEPÚLVEDA

Casament Jove ab títul académic que li produeix 5,000 pessetes anyals, se casaria ab senyoreta o viuda honrada, virtuosa y ab capital. Escriure: llista Correus, cédula 119,536.

Constructors Terreny 30,000 pams. Margarit, 42.

Revolució económica: 60 coberts, 30 pessetes; 30 coberts, 15 pessetes; 14 coberts, 3 pessetes; a tot estar ab desdejuni, 45 pessetes; Comte de l'Assalt, 24, principal.

Pulsómetres pera extraccions d'aigües, y **Locomóbils** pera forsa motriu, se lloguen. Passeig de Sant Joan, número, 92, principal, primera.

ESQUELES MORTUORIES
Se n'admeten an aquesta imprempta, fins a dos quarts de tres de la matinada.

Pianos y harmoniums de lloguer desde 10 pessetes al mes. C[illegible]rer del Bruc, núm. 7 entresol, prim[illegible]

COLECCIONISTES DE POSTALS!!
Els albums
LA UNIVERSELLE
són els millors

¡FORA PEL MOIXÍ
Els POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pel de qu[illegible] savol p[illegible]rt del cos, mata sos arrels y no torna a sortir. No irrita el cutis. Aquest depil[illegible]tori es utilíssim a les senyores que tinguen pel moixí (vello) a la cara y brassos, pe[illegible] que ab el poden destruirlo.
Un pot: 2'50 pessetes. S'envia certificat pel correu si per endavant se rebia un[illegible] pessetes en lliuransa de Giro mútuo o en segells de correu.
FARMACIA BORRELL
COMTE DEL ASSALT (CARRER NOU), 52, BARCELONA

BOTLETÍ COMERCIAL

Moviment de Borsa

15 de janer 1908.

TRANSACCIONS

Novament aquest matí han tornat a cotisarse'ls valors al Casino Mercantil ab marcada fluixetat. Després d'unes fluctuacions més o menys pronunciades, acabaven: l'Interior, 81'85; els Nords, a 65'85, y els Alacants, a 89'40.

A la tarde, malgrat la poca activitat que han demostrat les plasses reguladores, tant la Renda com les accions carrilaires han aconseguit alguna millora. Aquesta ha estat deguda a les impressions optimistes que ab insistencia han circulat referent a la Caixa del descompte del diner que segons sembla està disposat a fer demà mateix el Banc d'Anglaterra. Si en efecte resulta certa la nova, es molt probable que diferentes entitats bancaries imitin l'exemple, y vingui per aquest motiu una millora general en l'estat financier que beneficiaria notablement a tots els valors.

El curs que s'ha seguit fins a les quatre es: l'Interior ha debutat a 81'80, ha aconseguit pujar fins a 81'87 y ha tancat a 81'82. L'Amortisable fi de mes s'ha operat a 101'20.

Els Nords de 65'80 passen a 66'05, cauen a 65'90 y acaben a 65'95.

Els Alacants comensen a 89'80, pugen a 90'15, y tanquen a 90'00.

De les demés accions fi de mes tant sols s'han operat les Orenses, efectuantho aquestes a 23'40.

En obligacions al comptat s'ha operat: Almanses del 3 per cent, a 77'00; del 5, a 105'00; Segovies, a 105'00; Sant Joan de les Abadesses, a 78'50; Alacants del 4, a 96'75; del 2 1|4, a 56'50; de la Serie B, a 102'50; Roda a Reus, a 56'25 y Orenses, a 51'75.

Ab sosteniment han continuat cotisantse'ls valors aquest vespre al Borsí.

A les sis ha donat la tanca la diferencia que segueix:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	81'80	81'90	0'10 p.
Nords	66'00	66'05	0'05 p.
Alacants	90'00	90'15	0'15 p.

Els francs s'han cotisat a 14'30 y les lliures esterlines a 28 80.

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions Dinar	Paper
Londres 90 dies	00'00	28'13 00'00
Londres xec	28'79	00'00 28 80
París xec	00'00	00'00 14'30
Madrid y plasses banc bles a 8 d. v	0'00	0'30 0'00
Fondos públics		
Deute Interior 4 % fi mes	81'875	81'80 81'825
Deute Inter. comp. S. A 4 %	83'90	00'00 00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 %	83'90	00'00 00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 %	83'90	00'00 00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 %	82'30	00'00 00'00
Deute Inter. comp. S. G 4 %	83'90	00'00 00'00
Deute Inter. comp. S. H 4 %	83'90	00'00 00'00
Deute Amortiz. fi mes	101'15	000'00 000'00
Deute Amortisable c. S. A.	101'40	000'00 000'00
» » c. S. C.	101'25	000'00 000'00
Empréstit municipal 4 1|2 %	98'25	00'00 00'00
Empréstit munic. 1er. maig 1909 y mars 1904 4 1|2	98'65	00'00 00'00
Empréstit munic. 1er. janer y 1er. juliol 1906—Series A, B y C	98'65	98'25 98'65
Empréstit munic. Tarrasa	95'00	00'00 00'00
Empréstit Diputació Provincial	103'00	000'00 000'00
Cédules Banc Hip. Espanya	000'00	101'00 102'00
Obligacions comptat		
F. C. Nord Villalba a S.	000'00	105'00 105'25
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	000'00	105'00 105'25
F. C. Huesca y Fr nels y altres línees (4 %)	97'25	97'15 97'35
F. C. y Min s Sant Joan de les Abad (3 %)	78'75	78'50 79'00
cantitats petites	78'85	00'00 00'00
F. C. Tarragona a Barcelona y Francia. (2 1|4 %)	00'00	56'50 56'75
F. C. M. S. A. serie A. Valladolid	106'50	000'00 000'00
F. C. M. S. A., S. B. (4 1|2 %)	102'75	102'50 102'75
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	96'85	96'75 97'00
F. C. M. a B. Reus á Roda	56'25	56'25 56'50
F. C. Alm. a Val. y T. es. dh. cantitats petites	00'00	77'00 77'25
	77'25	00'00 00'00
F. á Z. y Orense a Vigo	52'00	51'75 52'25
Prioridad serie H	77'00	00'00 00'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	103'50	103'00 103'50
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	00'00	93'50 94'00
Comp G. de T.	00'00	95'50 96'00
Comp. Bars. Elec.	000'00	103'50 104'00
» » »	00'00	94'75 95'25
Canal Urgell	72'00	00'00 00'00
Comp. Gral. Ts. Fa	97'00	00'00 00'00
S. gl. d'Espanya núm. 1 al 108,000	000'00	103'25 103'75
C. A. «El Tibidabo»	000'00	100'75 101'25
Accions fi de mes		
F. C. Medina á Z. O. V.	00'00	23'40 23'50
F. C. N. d'Espanya	66'05	65'90 66'00
» Madrid, Saragossa, Alacant	90'10	90'00 90'10
Accions comptat		
Banc de Villanueva	65'00	00'00 90'00
Societat Hullera Espanyola	133'00	000'00 000'00

BORSÍ DE LA TARDE

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20.

	Obre	Tanca
Interior	81'80	81'80
Alacants	90'00	90'00
Nords	66'00	66'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

Alfonso	13'75	per 100
Isabel	16'75	» »
Unses	13'75	» »
Or de 4 duros	13'25	» »
Or de 2 y 1 duro	11'75	» »
Dollars	16'75	» »
Francs	13'85	» »
Marcs	138'90	» »
Lliures esterlines	28'50	ptes. uns

BORSA DE MADRID

Informació del Corredor reial de comerç A. Compte Navarro, Lauria 72.

	Avui	Anterior
Interior fi mes	81'80	00'00
Id. comptat	81'75	81'80
Amortisable 5 % comptat	101'25	101'20
Accions Banc d'Espanya	450'00	450'00
Com.ª Arrendataria Tabacs	405'50	406'50
Francs	14'20	14'20

BORSA DE PARIS

Informació del Corredor reial de comerç A Compte Navarro, Lauria, 72.

VALORS ESPANYOLS	Avui	Anterior
Exterior 4 per 100	93'62	93'25
Interior 4 per 100 1896	71'80	71'90
Rents francesa 3 per 100	95'70	95'57
Alacants	375'00	374'00
Nords	274'00	275'00
VALORS EXTRANGERS		
Riu Tinto	0000'00	1705'00
Versement	000'00	438'50

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixemplis.

Argentina.	4 p. 100 1896 Rescisió	90'00 p. 100
Idem	4 p. 100 1900	93'45 p. 100
Brasil	5 p. 100 1898 Funding	102'60 p. 100
Xina	4 p. 100 1895	94'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1898	511'00 títol
Egipte	Deute privilegiat 3 1|2 p. 100 1890	102'20 p. 100
Italia	3 3|4 p. 100	103'65 p. 100
Japó	4 p. 100 1905	84'95 p. 100
Marroc	5 p. 100 1904	507'50 títol
Mégic	4 p. 100 1904	92'60 p. 100
Russia	4 p. 100 1889	80'90 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	94'85 p. 100
Suissa	4 p. 100 Ferrocarrils de l'Estat	103'25 p. 100
Idem	3 p. 100 1903	87'00 p. 100
Turquia	4 p. 100	95'00 p. 100

BORSA DE LONDRES

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixemplis.

Consolidat anglès.	2 1|2 p. 100	83'50 p. 100
Alemanya	3 p. 100 Imperi.	82'00 p. 100
Argentina	3 1|2 p. 100	73 00 p. 100
Idem	4 p. 100 Rescisa.	89'00 p. 100
Brasil	5 p. 100 Fundin	102'75 p. 100
Idem	4 p. 100 1889	82'00 p. 100
Idem	5 p. 100 1903	95'00 p. 100
Xina	4 1|2 p. 100 1898	97'50 p. 100
Japó	4 1|2 p. 100 1.ª a.	91'25 p. 100
Idem	4 1|2 p. 100 2.ª »	88'75 p. 100
Idem	4 p. 100 1905	79'75 p. 100
Idem	5 p. 100 1907	97'50 p. 100
Russia	4 p. 0|0 1889 1.ª s	81'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	90'50 p. 100
Uruguai	3 1|2 p. 100	69'75 p. 100
Idem	5 p. 100 1896	95'00 p. 100
Venezuela	3 p. 100	46'00 p. 100

CAMBIS SOBRE LONDRES

Valparaiso	10	17|32	Transf.ª tel.	1|8	29|32
Riu Janer	15	7|32	Bombay 3 m.	1|4	11|32
H.-Kong, 4 m.	1|10	3|4	Transf.ª tel.	1|8	15|16
H.-Kong, tr.ª	1|10	5|8	Shangai 4 m.	2|7	0|0
Iokohama	2|0	13|16	Transferen.ª	1|8	29|32
Sing. y Pen.	2|3	3|4	Buen. Aires	126	00
Calcuta 6 m.	1|4	13|32			

BORSA DE FILATS

Del "Foment del Treball Nacional"

	Rals comptat
Americá:	
Número 50, 1|C	70'00
» 40, »	62'00
» 30, »	55'00
Primeres:	
Número 40,	59'00
» 30	51'00
» 18	45'00
Segones:	
Número 14	41'00
Jumel (Egipte):	
Número 40, repassat	74'00
Indies:	
Número 10, 1|C	35'00

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona,

Liverpool 15 janer

	Anterior Tancá	Obre	Avui 12'15	Tanca
Disponible	6'24	0'00	6'29	0'00
Janer-Febrer	5'79	5'86	5'84	5'82
Mars-Abril	5'81	5'87	5'85	5'83
Maig-Juny	5'81	5'87	5'85	5'83
Juliol-Agost	5'76	5'82	0'00	5'78
Octubre-Novembre	5'47	5 53	0'00	5'49

Vendes.—5,000 balles contra 18,000 al any passat.

Alexandria 15 janer

	Anterior Obri	Avui Obra
Janer	17 7|8	17 29|32
Mars	18 23|32	18 3|4

Ferm.

Nova York 15 janer	Anterior Tancá	Avui Obre	2.ª Tel.	*Nova Orleans 15 janer*	Anterior Tancá	Avui Obre
Dis.	11'65	00'00	00'00	Disponib.	11'75	00'00
Jan.	10'84	10'84	00'00	Janer	11'27	00'00
Mar.	10'98	10'96	10'98	Mars	11'27	11'22
Mai.	11'04	11'02	11'04	Maig	11'27	11'23
Jun.	10'97	00'00	00'00	Juny	11'25	00'00
Jul.	10'91	10'90	10'89	Juliol	11'29	00'00
Ag.	10'78	00'00	00'00	Agost	00'00	00'00

Sostingut. Sostingut.

Arribades als ports dels Estats Units. — 43,000 bales contra 64.000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E. Gaussert, Princesa, 54

El Havre 15 janer

Café (good average)	Obre	Tanca
Mars	42'00	42'25
Maig	42'25	42'25
Juliol	42'50	42'50
Setembre	42'50	42'50
Sostingut.		

Nova-York 15 janer

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	0'00	5'95
Maig	0'00	6'10
Juliol	0'00	6'20
Setembre	0'00	6'30
Sostingut.		

Hamburg 15 janer

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Janer	20'00	00'00
Mars	20'20	00'00
Maig	20'50	00'00
Agost	20'75	00'00
Octubre-Desembre	19'55	00'00
Sostingut.		

París 15 janer

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Janer	28'50	28'50
4 Mars	29'37	29'25
4 Maig	29'75	29'75
4 Octubre	28'50	28'50
Sostingut.		

Londres 15 janer

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Janer	9|10 1|4	9|9 3|4
Maig	10|1 3|4	10|1 1|2
Sostingut.		

ARRIBADES DE GRANS

14 janer

Pel Nord: 28 vagons de blat y 1 de farina.
Pel Francs: 4 vagons de blat, 1 de civada y 1 de farina.

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa Maristany y Companyia

(Carga de 115 kilos, sense Consums)

Empordà, de 00 a 00; Andalusia, de 22 a 22 1\|2; Aragó, de 30 a 31; Mallorca, de 23 a 25; Urgell, de 28 a 29 Tortosa, de 28 a 29 duros.

Existencies al Moll y Estacions anteriorment, 800 cargues.

Arribades al Moll y Estacions avui 800 cargues.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrison and C.ª, Plaça Palau 16, Bilbao y Huelva

Londres 14 janer

		Llin.	Shel.	Pen.
COURE	Standard	63	17	6
»	Id. 3 mesos	64	5	0
»	Best Selected	68	10	0
ESTANY	G.M.	125	10	0
»	Id. 3 mesos	126	5	0
»	Inglés	128	0	0
PLOM	Espanyol	14	7	6
FERRO	Escocés		57	6
»	Middlesbro		48	1
»	Hem tites		63	10
ACCIONS	Riu Tinto	67	15	0
»	Tharsis	6	2	6
EXTERIOR	Espanyol	92	1	4
PLATA		25	12	16
CAMBI A 3 M/F		41	1	8
RÈGIM D'ANTIMONI		34	0	0

MERCATS DE SUBSISTÈNCIES

Amb no hi ha indicació de mesura, s'entén que s'ha de calcular preéllitres: 400 grams

BACALLÀ: Sec, 0'55 a 0'70; remullat 0'40 a 0'50 pessetes.

BOLETS: Rovellons, a 0'00; rossinyols, a 0'00, muixarnons, 0'00 a 0'00 pessetes.

CARNS

BOUO VACA: Filet, 2; de primera, sense os, 1'10; ab os, 0'70.—De segona, sense os, 0'90 a 1'00; de segona, ab os, 0'60.—Argentí, sense os, de 0'70 a 0'80; ab os, de 0'40 a 0'50 pessetes.

BADELLA: Filet, 1'75; de primera, sense os, 1'30; de primera, ab os, 0'60.—De segona, sense os, 1'10; segona, ab os, 0'50 pessetes.

MOLTÓ: Costellas, 1'10; Primera, 0'90; Segona, 0'00 pessetes.

ANYELL: Indistintament, 0'90; Costelles, 1'50; Cuixa, 1'00; Córpora, 0'60 pessetes.

CABRIT: Indistintament, 1'25; Costelles, 1'50; Cuixa, 1'25; Córpora, 0'60 pessetes.

OVELLA: 0'70 a 0'80 pessetes.

CABRA O CRESTAT: 0'60 pessetes.

PORCI: Llomillo, 1'30; Magra, 1'00; Butifarra catalana, 2'00; Blanca, 1 a 1'50; Negra, 0 80 a 1'00; Salsitxa, 1'00; pernil, 2'00; Ossos salats, 0'50 a 0'60; Llardo blanc, 1'00; de la caldera, 0'80; Segó, 0'80 a 1'00; Cansalada, 0'80 a 1'00 pessetes.

MENUT: de bou o de badella, primera, 0'50 a 0'75; segona, 0'25 a 0'40; de moltó, 0'30 a 0'40 pessetes.

CASSA: (per unitats) llebra, de 3'00 a 6'50; conill, de 1'75 a 2'00; perdiu, de 2'00 a 2'50; guatlla, de 0'75 a 0'00; tort, de 0'40 a 0'00; aucellets (dotzena), de 0'60 a 0'00.

CARGOLS: (Dotzena), 0'05 a 0'00 pessetes.

FRUITES

Melló: (un), 0'75 a 1'75; magranes,